

З В І Т
про діяльність директора Комунальної установи
Сумський навчально-виховний комплекс № 16
імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школи I-III ступенів -
дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради
Позняк Олени Сергіївни
за 2021-2022 навчальний рік,
як керівника закладу

Дух закладу освіти, його кращі традиції і здобутки визначають педагогічні колективи і їх вихованці. Провідною фігурою у реалізації завдань, безперечно, виступає вчитель, який зобов'язаний втілювати в життя ідеї, забезпечувати єдність виховання і навчання – основного призначення закладу. Відразу хочу зазначити, що робота директора і колективу нероздільні. Здобутки і недоліки спільні.

У відповідності до функціональних обов'язків та на підставі Примірного положення про порядок звітування керівників дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів перед педагогічним колективом та громадськістю, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 23 березня 2005 р. № 178, керуючись у своїй діяльності Конституцією України, законами України, Статутом закладу та чинними нормативно – правовими документами в галузі освіти з метою подальшого утвердження відкритої, демократичної, державно-громадської системи управління освітою, запровадження колегіальної етики управлінської діяльності у закладі, що базується на принципах взаємоповаги та позитивної мотивації, пропоную Вашій увазі звіт керівника закладу за підсумками роботи у 2021/2022 навчальному році.

У 2021/2022 навчальному році організація процесу життєдіяльності Комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школи I-III ступенів -дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради регламентувалася чинними нормативно-правовими документами: Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про засади державної мовної політики», «Про інноваційну діяльність», «Конвенції про права дитини», Концепції інклюзивної освіти, Концепції національної програми інформатизації, Концепції допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді, Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України, новими Державними стандартами початкової загальної освіти та базової середньої освіти; Положенням про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти; Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників та іншими документами всеукраїнського, регіонального, обласного та міського рівнів.

Реалізація основних положень стратегії розвитку закладу освіти на 2021-2025 роки здійснювалася через виконання річного плану роботи закладу, укладеного за напрямками:

- I. Освітнє середовище закладу освіти
- II. Система оцінювання здобувачів освіти
- III. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти
- IV. Управлінські процеси закладу освіти
- V. Робота дошкільного підрозділу.

Протягом 2021/2022 навчального року адміністрацією здійснювався постійний контроль за збереженням мережі дошкільних груп, класів та контингенту дітей в них. За результатами обліку здобувачів освіти, шляхом створення та постійного оновлення державного реєстру даних протягом 2021/2022 навчального року охоплено навчанням 477 дітей, з них у шкільному підрозділі 383 здобувачі освіти у 21 класі, у дошкільному підрозділі 94 дитини у 4 групах. Аналіз руху здобувачів освіти впродовж 2021/2022 навчального року свідчить про дієвість та результативність зусиль педагогічного колективу закладу щодо збереження контингенту здобувачів освіти для забезпечення повної загальної середньої освіти. Вибуття дітей із закладу відбувалось з об'єктивних причин, як правило, у зв'язку зі зміною місця проживання. Всі 21 класи навчалися в I зміну. Мова навчання – українська, в 1-11 класах вивчалася іноземна (англійська) мова, а з 5 класу введено вивчення другої іноземної мови (німецької).

У 2021/2022 навчальному році в КУ Сумський НВК № 16 СМР індивідуальне навчання в закладі здійснювалося за сімейною формою та педагогічним патронажем. Педагогічним патронажем було охоплено 6 учнів, які навчалися у 1-А, 3-В, 6-Б, 8-А, 10-А класах, а сімейною (домашньою) формою навчання – 5 учнів, які навчалися у 1 -Б, 9-А, 10-А та 4-В класах, з них: 5 учнів за програмами закладів загальної середньої освіти, 6 – за програмами для дітей із затримкою психічного розвитку, в т.ч. дві дитини з інвалідністю.

В закладі освіти забезпечено виконання Закону України «Про мови». Заклад функціонує як україномовний, реалізуються заходи щодо впровадження мовного законодавства, проводиться роз'яснювальна робота серед батьків, здобувачів освіти та працівників, щорічно працюють факультативи, індивідуальні заняття з української мови. У закладі створено україномовне освітнє середовище, всі працівники володіють державною мовою. Документація ведеться українською мовою, наявні куточки державної символіки.

У закладі склалась певна система прийняття управлінських рішень. Ведуться книги наказів (з основної діяльності, кадрових питань, адміністративно-господарської роботи) та розпоряджень, протоколи засідань (педагогічних та методичних рад, атестаційної комісії), нарад (при директорові, при заступниках директора), зборів (колективу, батьків), інша ділова документація згідно затвердженої номенклатури закладу.

Продовження навчання випускників 9-х класів (у порівнянні за останні 3 роки) свідчить про стійку тенденцію (у зв'язку із рядом об'єктивних причин та особливостями розташування мікрорайону у місті) більшості випускників до продовження навчання на базі закладу освіти з метою здобуття повної загальної середньої освіти (таблиця 1).

Таблиця 1

№ з\п	Навчальний рік	Усього випускників 9 класів (осіб)	З них навчається	%	у тому числі у:									
					10 кл.		ПТНЗ				ВНЗ I-II р.а.		Не навчаються	
							Усього		з них у групах спеціальної освіти					
					Осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%
1	2018-2019 н.р.	20	20	100	16	80	2	10	-	-	2	10	-	-
2	2019-2020 н.р.	27	27	100	18	66,7	4	14,8	-	-	5	18,5	-	-
3	2020-2021 н.р.	39	38	97,4	25	64,1	11	28,2	-	-	2	5,1	1(інт елект . пору ш.)	2,6

I. Освітнє середовище закладу освіти

Важливим чинником, що впливає на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, є освітнє середовище. За 2021/2022 навчальний рік завдяки зусиллям адміністрації, педагогічного, технічного, батьківського та учнівського колективів в закладі загальної середньої освіти зроблено багато для поліпшення умов навчання та виховання здобувачів освіти та покращення умов праці працівників закладу.

Ми маємо 56 комп'ютерів, 2 сканери, 10 принтерів, 23 ноутбуки, 20 проекторів, інтерактивних дошок -10, ламінатори -3.

Велику роль в створенні комфортного середовища відіграє фінансове забезпечення. Згідно з кошторисом на 2021 рік заклад забезпечений наступним фінансуванням:

- оплата праці працівників закладу– 5125839 грн. (місцевий бюджет), 10256485 грн. (субвенція), 894961грн. (інклюдія).
- використання товарів і послуг – 1612032 грн.
- капітальний ремонт – 253778 грн.
- продукти харчування – 418666 грн.

Протягом року працівники закладу своєчасно отримували заробітню плату. Станом на 2021 рік було виділено 5221688 грн, а станом на 2022 рік

5998875 грн., що на 777187 грн. більше ніж за 2021 рік. Однак у зв'язку з введенням військового стану з червня по грудень 2022 року було знято 1153330 грн.

У 2021/2022 н. р. було придбано за бюджетні кошти :миючі та чистячі засоби, класні журнали, дизельне паливо для автобуса, текстильні матеріали, текстильні та килимові вироби для кабінетів 1 класів, будівельні матеріали, захисні решітки для батарей дошкільного підрозділу, конструкційні матеріали для виготовлення нових шаф для дошкільного підрозділу та прибирального інвентарю, столовий та кухонний посуд, дезінфекційні засоби, індивідуальні засоби захисту та санітарні товари щомісяця, господарські товари, канцтовари, електротовари та комп'ютерний фурнітур на суму 815794 грн..

У 2021 році було виділено на оплату послуг крім комунальних 176438 грн., а в 2022 році - 142963 грн. Це такі послуги як: послуги телефону; послуги інтернету; дератизації, дезінсекції та дезінфекції приміщень; стоянка для автобуса, поточний ремонт системи теплопостачання, гідравлічне випробовування та промивка теплової мережі; технічне обслуговування електрообладнання та електромереж (контур заземлення); технічне обслуговування ліфта, послуги охорони закладу(сигнальна кнопка); технічне обслуговування жирулавлювача; страхування та технічне обслуговування автобуса; супровід бухгалтерських програм, постачання програмних комплексів, пакетів оновлення "М.Е.Дос" та постачання програмного рішення UA бюджет; повірка манометрів та термометрів теплової мережі; дезінфекція м'якого інвентарю дошкільного підрозділу; повірка розподільних коробок та з'єднання кабелів; лабораторні дослідження (освітлення піску в мікроклімату); обслуговування комп'ютерної техніки; прокладка локальної мережі інтернет; зберігання даних систем відеоспостереження; технічне обслуговування пожежних кран-комплектів; надання пакетів оновлення програмного забезпечення ЄДБО; частковий ремонт електропроводки; на виконання заходів з енергозбереження; юридичні та консультаційні послуги з організації та проведення відкритих торгів(тендери).

З настанням військового стану проплачуються лише залишки придбаних продуктів харчування, комунальні послуги та щомісячні послуги.

В закладі створена матеріально-технічна база, яка відповідає сучасним вимогам школи XXI століття. У освітньому процесі школи I ступеня задіяно 10 інтерактивних дошок з ноутбуками та 1 мультимедійний проектор з ноутбуком (92%), 8 багатофункціональних пристроїв у складі принтера, сканера, копіра (67%), 6 ламіраторів (50%), 14 дошок коркових (100%), 12 фліпчартів (100%). Всі кабінети під'єднані до глобальної мережі Інтернет.

За рахунок субвенції з державного бюджету для дітей з ООП (інклюзія) було придбано комп'ютерну техніку та засоби навчання на суму 239230 грн.

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетом на надання підтримки особам з ООП у 2021 році на проведення корекційно-розвиткових занять фахівцями було виділено 546296 грн..

У 2021/2022 н. р. було придбано засоби навчання та обладнання навчального і загального призначення для навчальних кабінетів початкової школи за рахунок державної субвенції та спів фінансування Сумської міської ради на суму 300388 грн. Це майже у 2,5 рази менше, ніж у перший рік реформи НУШ та на 25000 грн. менше, ніж у другий рік реформи НУШ.

Для реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти за 4 роки впровадження Нової української школи було змінено просторово-предметне оточення, програми та засоби навчання здобувачів освіти.

Реалізація цих питань роботи початкової ланки, є найвищим пріоритетом створення комфортних умов навчання для дитини та надання якісної освіти як передумови всебічного розвитку, виховання та самореалізації особистості, готової до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, такої, що прагне до самовдосконалення і навчання впродовж життя.

З 1 вересня 2021 року здобувачі освіти 1-4 класів нашого закладу розпочали навчання за освітньою програмою, розробленою під керівництвом О.Я. Савченко, яка заснована на формуванні необхідних для успішної самореалізації в суспільстві компетентностей.

У Новій українській школі зросла частка проектної, командної та групової діяльності у педагогічному процесі. Відповідно до вимог урізноманітнили варіанти організації навчального простору в класних приміщеннях. Крім класичних варіантів, використовуються новітні, наприклад, мобільні робочі місця, які легко трансформувати для групової роботи. Планування і дизайн освітнього простору класів спрямовуються на розвиток дитини та мотивацію її до навчання, реалізацію принципу рівноправного діалогу між учителем та учнем.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 04 квітня 2018 року №237 «Нова українська школа» у закладі освіти раціонально розподілені та використані кошти на навчальні потреби.

У класних кімнатах, де навчаються діти 1-4-х класів, здійснено ремонт. Кімнати оснащено меблями, в тому числі одномісними партами, комп'ютерною технікою – ноутбуком для вчителя, кольоровим принтером та проектором, ламінаторами, облаштовано навчальні осередки. Придбано велику кількість дидактичного матеріалу.

Дизайн сучасного освітнього простору – один з ключових чинників оновлення сучасної школи. Середовище освітнього закладу — це місце, де зустрічаються і взаємодіють не лише учні та вчителі, а й батьки, мешканці району, гості закладу.

Нова українська школа працює на засадах особистісно орієнтованої моделі освіти, максимально враховує права дитини, її здібності, потреби та інтереси, тому, цим критеріям відповідає й освітній простір закладу.

У кабінетах початкової школи організовано місце для усамітнення та відпочинку дитини з килимом для сидіння та гри, стільцями, кріслами-

пуфами, подушками з м'яким покриттям тощо. Освітнє середовище в класах просторе, бо це потрібно дітям для свободи руху.

Вчителями продумана і система зберігання матеріалів, враховуючи частоту їхнього використання. Предмети, що оточують дітей, відповідають їхньому зросту та фізичним можливостям: легкі меблі, щоб їх можна було пересувати, доступні полиці шаф, щоб самостійно брати матеріали.

Цікавою деталлю освітнього середовища в нашому закладі є використання технології «Стіни, які говорять» (оригінальна назва — Talking Walls), що забезпечує дитині можливість бути повновладним господарем свого персонального простору. Сутність технології полягає в тому, що дитина, отримуючи потрібну інформацію, має право планувати свою діяльність, конструктивно використовувати інформаційний ресурс. Стіни можуть зберігати інформацію, що відтворює процес набуття знань. Отже, вільний простір на стінах класу використовується педагогами для призначення, наприклад, кращого запам'ятовування нових слів з певної теми «Стіна слів», відображення процесу виконання проєктів, демонстрації дитячих робіт, «Правила» класу тощо.

Усі класи забезпечені ігровими наборами ЛЕГО, що стали інструментом для розвитку оперативної пам'яті здобувачів освіти, організації групової роботи та моделювання. ЛЕГО-конструювання надає молодшим школярам можливість вчитися на власному досвіді. Такі знання викликають у дітей бажання рухатися шляхом відкриттів і досліджень, а будь-який визнаний і оцінений успіх додає впевненості в собі. Конструктор ЛЕГО допомагає дітям втілювати в життя свої задумки, будувати і фантазувати, захоплено працюючи і бачачи кінцевий результат. За допомогою конструктора ЛЕГО дитина має можливість спілкуватися, досліджувати і грати.

На сьогодні конструктори LEGO є незамінним матеріалом для занять з дітьми в початковій школі. LEGO-технологія цікава тим, що об'єднує в собі елементи гри та експериментування. Кожен педагог початкової ланки знайшов у ній щось корисне для себе. За допомогою LEGO діти вивчають математику, мову, знайомляться з докільям і навіть малюють цеглинками! Конструктор є надійним помічником у роботі вчителів.

Одним із головних завдань початкової школи є і інновації: нові ідеї, нові продукти, нові рішення існуючих проблем. Відомо, що наука, технології, інженерія та математика є основою для інновацій.

Сьогодні майже всі діти використовують iPhone та інші смартфони. Без технологій уявити наш світ сьогодні просто неможливо. Це розуміють і педагоги нашого закладу. Тому намагаються йти в "ногу" з часом, активно впроваджуючи технологічний розвиток - STEM освіту. STEM-освіта за допомогою практичних занять демонструє дітям застосування науково-технічних знань у реальному житті. На уроках вони розробляють, будують і розвивають продукти сучасної індустрії. Вивчають конкретний проєкт, в результаті чого своїми руками створюють прототип реального продукту.

STEM-освіта сприяє розвитку навичок критичного мислення та розв'язуванню проблем, необхідних для подолання труднощів, з якими діти можуть зіткнутися в житті.

Молодші школяри, створюючи різні продукти, будуючи мости і машинки, розробляючи свої підводні й повітряні конструкції, кожен раз стають ближче і ближче до мети. Вони розвивають і тестують, знову розвивають і ще раз тестують, і так удосконалюють свій продукт.

Вчитель початкових класів Хлобощина В.В. зі своїми четвертокласниками взяла участь у конкурсі STEM-тижня - 2022. Діти 4-Б класу разом з педагогом та батьками досліджували властивості, виробництво та використання в побуті алюмінію. Дізналися про історію алюмінію, дослідили складні випадки наголошення слів в українській мові. Підібрали лайфхаки та незвичайні способи застосування фольги. Зробили математичні розрахунки для виробів з фольги. Для дітей це не навчання, а – натхнення, перемога і радість. Після кожної перемоги вони стають все більше впевненими в своїх силах.

Отже, інновативно науково-технічну систему навчання STEM, яка на сьогодні здобуває свою популярність, можна вважати такою, що забезпечує формування в учнів компетентностей XXI століття та відповідає запитам та вимогам сучасної освіти.

У 2021/2022 навчальному році у закладі освіти працювали 2 групи подовженого дня. Для роботи ГПД було надано навчальні кабінети початкової ланки. Усі учні, які відвідували ГПД, були охоплені гарячим харчуванням, дотримувались режиму роботи. Вихованці ГПД максимально були залучені до гурткової роботи, а саме відвідували гуртки. Здоров'язберігаючі функції школярів сприяли щоденні прогулянки на свіжому повітрі, спортивні години та екскурсії. У цілому, роботу групи подовженого дня можна визнати задовільною.

Якісне і здорове харчування дітей – одна із умов здоров'я, розвитку та успішного навчання дітей. Заклад освіти, в якому дитина проводить більшу частину свого часу, має дбати про забезпечення умов для якісного і здорового харчування, а також формувати в учнів стійкі навички здорового харчування. Завдання нашого закладу – не лише створити належні умови для харчування, а й докласти зусиль, щоб дітям хотілося харчуватися у шкільній їдальні. Щоб створити у закладі умови для здорового, якісного харчування, адміністрація постійно контролює належний матеріально-технічний стан харчоблоку та їдальні, дотримання санітарно-гігієнічних вимог. Засвідчується підписом керівника щоденне чотиритижневе меню. Медичною сестрою та комірником проводиться щоденний контроль за якістю продуктів, що надходять до їдальні, умовами їх зберігання, дотримання термінів реалізації і технології виготовлення страв. Для реалізації умов здорового харчування в закладі організований зручний режим харчування для всіх учнів закладу, враховуючи кількість учнів, пропускну можливість їдальні, санітарні вимоги та інші умови, регулярно проводиться моніторинг стану страв у їдальні, запрошуються батьки до контролю за харчуванням.

Створена та впроваджена система управління безпечністю харчових продуктів (НАССР), призначений керівник групи, розроблено Положення про роботу групи закладу, інструкції для працівників харчоблоку, складений план розробки документації і системи НАССР, проведено навчання працівників з отриманням сертифікатів, згідно вимог ДСТУ:2003, введено в дію критичні точки: КТК-1, КТК-2, КТК-3, КТК-4.

Протягом 2021/2022 навчального року в закладі було організовано безкоштовне харчування дітей пільгових категорій (дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають під опікою і виховуються в сім'ях; дітей-інвалідів; дітей працівників органів внутрішніх справ, які загинули під час виконання службових обов'язків; дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»; дітей, батьки яких є захисниками України, добровольцями – захисниками України або загиблими (померлими) захисниками України; дітей, батьки яких є учасниками бойових дій на території інших держав; дітей, батьки яких безпосередньо беруть, брали участь у проведенні антитерористичної операції або загинули під час проведення АТО) за рахунок місцевого бюджету на суму 24 грн., користувалися пільгами харчування 78 дітей, що складає 17% дітей закладу.

Питання організації харчування розглядаються на нарадах при директорові, висвітлюються в інформаційних куточках для батьків, на батьківських зборах, на сайті закладу.

Робота з охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, профілактики травматизму дітей у побуті та під час освітнього процесу визначається у діяльності педагогічного колективу, як одна із пріоритетних і проводиться відповідно до Законів України «Про охорону праці», «Про дорожній рух», «Правил пожежної безпеки», Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організацій освітнього процесу та інших нормативних актів, які регламентують роботу закладу з цих питань. Стан цієї роботи знаходиться під постійним контролем адміністрації закладу освіти. Наказом по закладу освіти призначений відповідальний за організацію та здійснення роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладі, створено службу з охорони праці, наявні інструкції з охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки інші нормативно правові документи, сплановані заходи.

У наказі по закладу освіти «Про розподіл функціоналу» передбачено відповідальних за організацію роботи з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки під час освітнього процесу та в позаурочний час, попередження дитячого травматизму, відповідальних за електрогосподарство, теплове господарство, безпечну експлуатацію ліфту в закладі.

Протягом 2021/2022 навчального року всі працівники закладу проходять медичні огляди згідно вимог законодавства .

На початку 2021/2022 навчального року, було проведено вступний інструктаж з охорони праці, безпеки життєдіяльності серед учнів згідно положення про навчання у закладах освіти, класні керівники ведуть журнали реєстрації інструктажів з питань безпеки життєдіяльності, в яких фіксують проведення вступного, первинного, повторного, позапланового та цільових інструктажів. Починаючи з 9-го класу учні розписуються в журналі інструктажів. Кожна класна кімната, кабінет, спортивна зала має необхідний перелік документації з питань безпеки життєдіяльності, оформлені

всі необхідні акти-дозволи на проведення навчальних занять у кабінетах та шкільних приміщеннях підвищеної небезпеки, паспорт санітарно-технічного стану школи.

Протягом навчального року виконувався припис ДСУ НС, знято три пункти за рахунок виконання за кошти закладу.

В грудні 2021 року виділені додаткові кошти Сумської міської ради для встановлення сигналізації в закладі освіти в сумі 54330 грн..

Напередодні 2021/2022 навчального року, у закладі освіти встановлено відеоспостереження (15 відеокамер), які виведено на централізований пульт спостереження Сумського відділу поліції із зберіганням даних з систем на міському рівні, всі приміщення закладу забезпечені новими первинними засобами пожежогасіння (вогнегасниками). Протягом року придбано ще три вогнегасники. По освітньому закладу розміщені плани евакуації у разі небезпеки чи аварії. Проведено технічний огляд вогнегасників, пожежних кранів та пожежних рукавів, складені відповідні акти висновки щодо придатності. Розпочато в 2021р. і продовжуються у 2022 р. роботи з вогнезахисного оброблення елементів дерев'яних конструкцій покрівлі.

Усі кабінети, приміщення закладу забезпечують оптимальні умови для реалізації освітньої програми та забезпечення освітнього процесу. Навчальні кабінетів початкових класів, хімії, інформатики, спортивна зала обладнані засобами навчання відповідно до вимог законодавства та освітньої програми.

Здобувачі освіти та працівники закладу обізнані з вимогами охорони праці безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайної ситуації і дотримуються їх.

Проведено навчання та перевірка знань у спеціалізованих навчальних закладах серед працівників з загальних питань охорони праці 3 особи, правила будови безпечної експлуатації ліфтів 1 особа, навчання з електробезпеки та присвоєнням груп допусків 3 особи, з пожежної безпеки-1 особа. Для попередження виникнення надзвичайних ситуацій в осінньо-зимовій період перевіряється температурний режим, дотримується енергозберігаючий режим роботи закладу, перед зимовим сезоном перевіряється система опалення, постійно ведеться очистка від снігу території закладу, попередження травм при падінні (посипається піском).

З працівниками закладу освіти постійно проводяться відповідні інструктажі з охорони праці, які фіксуються в журналах реєстрації інструктажів з питань охорони праці. Інструктажі з безпеки життєдіяльності проводяться з учнями закладу.

Впродовж року класними керівниками проводились бесіди з питань попередження травматизму серед учнів, були проаналізовані випадки побутового травматизму, питання травмування розглянуто на нарадах при директорові та на засіданнях педрад. Було проведено наступні заходи: участь у Всеукраїнському рейді «Увага! Діти на дорозі»; проведення тижнів безпеки життєдіяльності; проведення тижня безпеки дорожнього руху.

Упродовж навчального року додатково проводилися бесіди з попередження дитячого травматизму напередодні осінніх, зимових, весняних і літніх канікул, поточні бесіди і повідомлення про нещасні випадки, проводилися інструктажі з безпеки життєдіяльності і охорони праці під час проведення екскурсій, відвідування театрів, участі у спортивних заходах. Напередодні літніх канікул із здобувачами закладу освіти проведені первинні інструктажі з питань запобігання дитячому травматизму. Серед учнів та їх батьків проведено також роз'яснювальну роботу щодо обмеження часу перебування на сонці, шляхів запобігання сонячних та теплових ударів, дотримання правил поведінки на воді, забезпечення необхідного для здоров'я дитини водного балансу тощо.

Перед проведенням всіх позакласних і позашкільних заходів відповідальними особами проводяться інструктажі здобувачів освіти,

робляться відповідні записи у щоденниках та журналі встановленої форми. Під час здійснення освітнього процесу у кабінетах, залах, групах, при чергуванні забезпечено чітке виконання норм та правил охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої гігієни та санітарії, пожежної безпеки. Тематика бесід та виховних годин охоплює всі питання, що пов'язані з цією проблемою: «Хай вогонь в серцях палає, а пожеж хай не буває!», «Твої норми поведінки», «Світлофор ввічливості», «Як долати агресивність», «Правила користування побутовими приладами», «Здоров'я – скарб», «Твій друг дорожній рух» тощо. Систематично проводиться контроль за веденням сторінок журналу з попередження дитячого травматизму. Щоденно відбувається чергування вчителів на перервах під час освітнього процесу. У закладі проходили: місячник «Увага! Діти на дорозі!», тиждень «Безпеки життєдіяльності», де запрошені інспектори в ігровій формі провели інструктажі з правил дорожнього руху, поведіння у побуті, тощо.

У кожному класі в планах виховної роботи передбачено вивчення ПДР протягом навчального року. На належному методичному рівні проводили роботу з профілактики дитячого травматизму класні керівники Марченко Н.М. (2-Б клас), Дещенко Л.Г. (3-А клас), Феценко Л.Т. (4-А клас), Чижиченко І.А. (3-Б клас), Губар О.М. (8-А клас), Охріменко В.О. (9-А клас), Рогачова Г.М. (10-А клас) та Глова О.А. (11-А клас).

Упродовж 2021/2022 навчального року в закладі під час освітнього процесу стався 1 випадок травматизму серед учнів, який вчасно розслідувано та складено відповідні акти.

Разом з тим, слід відмітити неналежне виконання частиною вчителів вимоги внутрішнього розпорядку щодо обов'язкового супроводу учнів після закінчення останнього уроку (за розкладом занять класу) у роздягальню і не залишати дітей в ній під час переодягання до виходу дітей із закладу додому.

У закладі систематично проводяться заходи, спрямовані на покращення умов для безпечної життєдіяльності, здоров'я і життя дітей. На педагогічних радах, нарадах при директорові, нарадах при заступниках директора з НВР, засіданнях професійних спільнот класних керівників, батьківських зборах неодноразово обговорювались питання дотримання правил поведінки учнями у закладі освіти під час освітнього процесу з метою профілактики дитячого травматизму, відповідальність батьків за збереження здоров'я та життя дітей у позаурочний, на дистанційному навчанні та канікулярний час. На сайті закладу розміщені пам'ятки щодо дотримання правил безпечної поведінки на воді, з легкозаймистими токсичними речовинами, вибухонебезпечними предметами і речовинами, отруйними рослинами і грибами, дотримання пожежної безпеки і правил дорожнього руху тощо. Проводилися навчання щодо виконання затверджених у закладі алгоритмів дій у разі травмування дитини, виникнення надзвичайних ситуацій, виявлення ознак інфекційних хвороб під час освітнього процесу.

На виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» у закладі організовано медичне

обслуговування дітей закладу медичними сестрами Яценко Ю.В., Скляр Л.І. під керівництвом заступника директора з НВР Хлобощиної В.В. Протягом 2021/2022 навчального року забезпечено контроль за організованим проходженням батьками щорічних медичних оглядів дітей. За підсумками щорічних медичних оглядів всі діти закладу розподілені на медичні групи або звільнені при вивченні фізичної культури, протягом навчального року проводилось додаткове зарахування дітей до медичних груп за новими медичними довідками. Медичними працівниками закладу надавалася долікарська допомога дітям та працівникам, щодня проводилась термометрія, огляд дітей з метою оцінки їх загального стану здоров'я, систематично проводилася антропометрія та огляди на педикульоз відповідно до вимог, установлених МОЗ; здійснювалися профілактичні та оздоровчі заходи, медико-педагогічний контроль за проведенням занять з фізичної культури дітей.

Протягом 2021/2022 навчального року завдяки виділеним коштам у 2022 році 2741 грн, а у 2021 році 2482 грн оновлюються медикаменти та перев'язувальний матеріал закладу освіти.

Для надання першої медичної допомоги здобувачам освіти, згідно нормативно-правових актів, медичний кабінет на 95% забезпечений лікарськими засобами та виробами медичного призначення, в тому числі засобами індивідуального захисту, санітарними та дезінфекційними засобами, перев'язувальним матеріалом, медичним обладнанням та оснащенням, необхідним для проведення профілактичного медичного огляду та на випадки травмування дітей. Здійснення медичного супроводу дітей, надання їм у разі потреби невідкладної медичної допомоги відбувається відповідно до нормативно-правових документів. Медичними працівниками закладу постійно проводиться санітарно-просвітницька робота з батьками, працівниками та дітьми щодо попередження різних захворювань. Інформація висвітлюється на сайті закладу, санбюлетнях, куточках для батьків.

У 2021/2022 навчальному році відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», листа МОН України від 30.08.2021р. № 1/9-436 «Щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти у 2021/2022 навчальному році», інших актів законодавства та освітньої програми (освітніх програм) закладу освіти з урахуванням епідемічної ситуації в регіоні та дотриманням обмежувальних протиепідемічних заходів визначених постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 р. № 1236 (із змінами) «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», постановою Головного державного санітарного лікаря України від 23.04.2021 р. № 4. продовжували впроваджувати інклюзивне та інтегрованого навчання в шкільному підрозділі закладу

Станом на 01.09.2021р. функціонувало 17 інклюзивних класів, де навчалось 56 учнів з особливими освітніми потребами, 2 інклюзивних групи продовженого дня. Педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами забезпечували 17 асистентів вчителя, 2 асистента вихователя групи продовженого дня, працівники психологічної служби закладу (практичний психолог, соціальний педагог), логопед, фахівці, які проводили корекційно-розвиткові заняття.

Але у зв'язку зі внесенням змін в Порядок організації інклюзивного навчання в закладі, що ввели рівні підтримки для дітей з ООП сприяло зменшенню кількості дітей з ООП та інклюзивних класів. Тому станом на 10.01.2022р. в закладі функціонувало 16 інклюзивних класів, де навчалось 53 учні з ООП.

На кожну дитину з особливими освітніми потребами сформовано папку документів, що є підставою для організації інклюзивного навчання. Враховано нормативні документи щодо викладання даній категорії учнів додаткових корекційно-розвиткових занять за рахунок державної субвенції згідно рекомендацій Інклюзивно-ресурсного центру. Організована співпраця з батьками учнів з особливими освітніми потребами: проводилося анкетування, співбесіди, вивчалися відгуки про якість організації освітнього процесу їх дітей. В закладі створений банк даних дітей з особливими освітніми потребами (таблиця 2).

Таблиця 2

№	Клас	Класний керівник	Асистент вчителя	Інформація про дітей з ООП			
				№	ІПБ	Нозологія	Рівень підтримки
1.	1-А	Аленіна В.В.	Діденко М.Є.	1.	Токмань Вікторія Сергіївна	ЗПР	ІІІ
				2.	Яновська Анастасія Максимівна	ЗПР	ІІІ
				3.	Гайдін Ярослав Дмитрович	РВ	ІV
2.	1-Б	Ващенко В.С.	Іванія Ю.О.	1.	Кошеленко Софія Валеріївна	ЗПР	ІІІ
				2.	Кураков Іван Юрійович	ЗПР	ІІІ
3.	2-А	Приймаченко В.О.	Панченко Л.В.	1.	Баранов Дмитро Володимирович	ЗПР+ОРА	ІV
				2.	Безверха Єва Віталіївна	ЗПР	ІІІ
				3.	Курілов Артем Віталійович	РВ	ІV
4.	2-Б	Марченко Н.М.	Піючевська А.Г.	1.	Сагайдаков Олександр Дмитрович	РВ	ІV
				2.	Мироненко Михайло Борисович	ЗПР	ІІІ
				3.	Артменко Софія Володимирівна	ЗПР	ІІІ
				4.	Панасовський Владислав	ЗПР	ІІІ
				5.	Волобуєв Давід Артемович	ЗПР	ІІІ
5.	3-А	Дещенко Л.Г.	Огрисько В.І.	1.	Бондар Богдан Олександрович	РВ	ІV
				2.	Чорнобров Константин Юрійович	ЗПР	ІІІ
				3.	Кошелева Євгенія Романівна	РВ	ІV
6.	3-Б	Чижиченко І.А.	Лисаченко С.М.	1.	Бобков Богдан Сергійович	ОРА	ІІІ
				2.	Дзюбан Максим Ігорович	РВ	ІV
7.	4-А	Фещенко Л.Т.	Крившич М.І.	1.	Харченко Семен Іванович	РА+ОРА	ІV

				2.	Гриценко Вікторія Романівна	ОРА	III
				3.	Панкратьєва Каріна Сергіївна	ЗПР	II
				4.	Матусенко Ілля Михайлович	РВ	IV
8.	4-Б	Хлобощина В.В.	Гапич Я.О.	1.	Карпичко Денис Миколайович	ЗПР	III
				2.	Гузенко Анастасія Михайлівна	ОРА	III
				3.	Пономаренко Антон В'ячеславович	ЗПР	III
				4.	Чорнобров Олексій Юрійович	ЗПР	III
9.	5-А	Дігтярєва О.М.	Анцифорова О.О.	1.	Гулінок Руслан Русланович	ЗПР	III
				2.	Сайко Ігор Сергійович	РВ	IV
				3.	Волтов Денис Вадимович	ЗПР	III
10.	5-Б	Астапова Н.В.	Котлярова І.С.	1.	Петренко Дмитро Віталійович	ЗПР	III
				2.	Повстяний Олексій Аендрійович	ЗПР	II
				3.	Козюра Денис Олександрович	РВ	IV
11.	6-А	Бондаренко С.М.	Турченко Ю.Д.	1.	Загідулін Данило Юрійович	ОРА	IV
				2.	Корнієнко Артем Олександрович	ОРА	IV
				3.	Железна Софія Сергіївна	ОРА	IV
				4.	Трохименко Марія Валентинівна	ОРА	IV
12.	6-Б	Штикам Р.О.	Корнієнко А.М.	1.	Москаленко Таїсія Андріївна	РВ	IV
				2.	Розумець Микола Сергійович	ЗПР + ОРА	III
				3.	Салтик Кіріл Олександрович	РВ	IV
				4.	Срмаков Андрій Романович	ЗПР	III
				5.	Овдїєнко Поліна Сергіївна	ЗПР	II
13.	7-А	Юдицька Л.М.	Мельник В.Ю.	1.	Борсук Вероніка Романівна	РВ+ОРА	IV
				2.	Матвієнко Анна Олегівна	ЗПР	II
14.	9-А	Охріменко В.О.	Ніколаєва М.М.	1.	Занченк Анастасія Романівна	РВ	IV
				2.	Марченко Марина	РВ	IV
				3.	Резнікова Дар'я	ЗПР	II
				4.	Колодяжний Вадим	ЗПР	II
15.	10-А	Рогачова Г.М	Кузьменко В.А.	1.	Дюговська Валерія Павлівна	ОРА	III
				2.	Хмаренко Євген Ігорович	ОРА	III
16.	11-А	Глова О.А.	Дранковський О.Е.	1.	Годій Анна	ОРА	III
				2.	Клець Катерина	ОРА	III
				3.	Марченко Андрій	ОРА	III
				4.	Свистун Роман	ОРА	IV

В закладі працюють (в тому числі і за угодою) корекційні педагоги, вчителі-логопеди, дефектологи, психологи, олігофренопедагоги, реабілітологи тощо.

Щороку проводиться перепідготовка педагогічних кадрів для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання. Налагоджено методичну співпрацю із кафедрою інклюзивного навчання СОШПО, Сумського державного педагогічного університету А.С. Макаренка, педагоги закладу беруть участь у різноманітних методичних заходах (конференції, семінари, консультативні пункти, круглі столи, методичні порадики) з інклюзивного навчання.

В закладі створено умови для здійснення комплексного процесу забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітніх та спеціальних класах на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з

урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти. Система освітньої роботи закладу приведена у відповідність до освітніх потреб всіх здобувачів освіти, в тому числі, дітей з особливими освітніми потребами.

Досвід роботи, щодо створення в закладі інклюзивного освітнього середовища ліг в основу аналізу майбутнього наукового дослідження директора закладу Позняк О.С. яка навчається в аспірантурі Сумського державного університету імені А.С.Макаренка.

В освітній процес інклюзивних класів активно впроваджуються корекційно-розвиткові педагогічні технології, технології освітньої та виховної інтеграції, мейнстримінгу, здоров'язберігаючі технології, тощо. Освітній процес в інклюзивних класах здійснюється відповідно до методичних рекомендацій МОН, ІРЦ, індивідуальних програм розвитку учнів з особливими освітніми потребами, індивідуальних навчальних планів, складених командою супроводу закладу освіти на основі типових планів спеціальних загальноосвітніх закладів із урахуванням годин робочих навчальних планів закладу, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Вчителі закладу інтегрують навчальний матеріал так, щоб учні з різним ступенем інтелектуального розвитку вивчали близьку за змістом тему, але на тому рівні засвоєння, який доступний для кожного учня. Простежується позитивний мікроклімат на уроках та на перервах, сформовано активне міжособистісне спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями. Застосовується особистісно-зорієнтований підхід до навчання даної категорії учнів з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності. Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Протягом 2021/2022 навчального року проводилися психолого-педагогічні консилиуми, засідання команди супроводу закладу разом з представниками ІРЦ з питань супроводу освіти та виховання дітей з особливими освітніми потребами.

З учнями з особливими освітніми потребами проводилася системна корекційно-розвиткова та виховна робота. Діти залучені до виховної та позакласної роботи з урахуванням їх інтересів, нахилів, здібностей, побажань, віку, індивідуальних особливостей пізнавальної діяльності та стану здоров'я.

У 2021/2022 навчальному році на базі закладу функціонує гурток з малювання для дітей з ООП «ArtsandColor», керівники гуртків займаються з дітьми, стежать за їх розвитком та досягненнями. З метою допомогти адаптуватися до сучасних умов життя, розвивати творчі здібності цих дітей, допомогти сформувати адекватну самооцінку. Тому на заняттях панує атмосфера любові та довіри. Заняття проходять 2 рази на тиждень, а у майбутньому планується збільшення їх кількості.

В закладі здійснюється соціально-психологічний та педагогічний супровід здобувачів освіти з ООП. Працівниками психологічної служби складено банк учнів з особливими освітніми потребами, оформлено індивідуальні картки, індивідуальні програми соціально-психологічного супроводу, психологічні характеристики, індивідуальні програми розвитку, індивідуальні навчальні плани, матеріали психолого-педагогічних консиліумів.

Для забезпечення якісного супроводу у 2021/2022 навчальному році учнів з особливими освітніми потребами у кожному інклюзивному класі введено по одній ставці асистента вчителя згідно вимог законодавства.

Для створення оптимальних умов наступності навчання дітей з особливими освітніми потребами із затримкою психічного розвитку, в межах співпраці із Сумським багатопрофільним навчально-реабілітаційним центром №1 Сумської міської ради, з 2018 року у закладі розпочато відкриття спеціальних класів для цієї нозології дітей.

Метою інклюзивного навчання є реалізація права дітей з ООП на освіту за місцем проживання, їх соціалізація та інтеграція в суспільство, залучення сім'ї до участі в освітньому та корекційно-розвитковому процесі. В умовах початку процесу модернізації системи освіти особливу актуальність набуває проблема створення оптимальних умов для розвитку, виховання та навчання учнів з особливими освітніми потребами, що відповідають тенденціям реформування освіти на шляху до її відкритості, демократичності та доступності для всіх категорій населення країни, а також із введенням в освітнє середовище інноваційних технологій.

Для комфортного перебування дітей з особливими освітніми потребами в нашому закладі використовується універсальний дизайн освітнього середовища, що забезпечує філософську основу для розробки широкого спектру освітніх продуктів з урахуванням потреб усіх учасників освітнього процесу.

Для забезпечення організаційного аспекту у КУ СНВК № 16 СМР створені всі умови для безбар'єрного доступу до закладу та освітнього процесу. Наявні такі пристосування в закладі як: поручні, пандуси, ліфт (єдиний в місті та Сумському регіоні), кнопки виклику, контрастні обмежувальні смуги на сходах, інформаційні вказівники, універсальні кабінки в туалетних кімнатах пристосовані для маломобільних груп(саме у грудні 2021 року було виділено на капітальний ремонт туалетної кімнати 1 поверху 200000 грн), кабінет психологічного розвантаження, кабінет фізичної реабілітації, ресурсна кімната та медіатека.

Підвезення дітей до освітнього закладу забезпечується шкільним автобусом, разом з вихователем-супроводу, який слідкує за станом дітей в транспорті та допомагає при виникненні труднощів.

У шкільному підрозділі у 2021/2022 навчальному році працювало 3 спеціальні класи для дітей з особливими освітніми потребами з нозологією ЗПР.

У КУ СНВК № 16 СМР відкрито групи з інклюзивним навчанням у дошкільному підрозділі, задля дотримання принципу наступності в освіті. Забезпечено безперешкодний доступ до території (навчально-дослідна, фізкультурно-спортивна зони, зона відпочинку) та приміщень загальноосвітнього навчального закладу; відповідна навчально-матеріальна база (спеціальні навчальні програми, підручники, наочно-дидактичні посібники, форми, методи навчання та виховання, засоби корекції індивідуального і колективного користування) та відповідне кадрове забезпечення.

Все це перетворює освітній заклад на мотивуюче освітнє середовище, цікаву територію для здобувачів освіти.

Утім, не варто забувати про безпеку та нешкідливі умови навчання. Заклад долучився до 8 складових безпечного та здорового середовища, яку затвердив Президент України як Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі до 2024 року. Мета Національної стратегії — сформувані безпечні, комфортні та здорові умови навчання в закладах освіти, освітнє середовище, яке забезпечує оволодіння учнями компетентностями, необхідними для життя, формування культури безпечної та здорової поведінки. Наш заклад впроваджує всі вісім сходинок стратегії:

1. Здоров'язбережувальна складова освіти (формуються в учнів компетентності, необхідні для здорового та безпечного життя);

2. Комплексність розвитку фізичної культури та посилення рухової активності (фізкультхвилинки, загальна рухова активність учнів);

3. Розбудова системи здорового харчування, формування культури харчування та правильних харчових звичок (формувати культуру здорового харчування, правильних харчових звичок, основ здорового харчування та здорового способу життя);

4. Удосконалення медичного обслуговування здобувачів освіти та працівників закладу (медичного обслуговування дітей шкільного віку);

5. Ефективне психологічне забезпечення освітнього процесу (надавати психологічну та соціально-педагогічну підтримку);

6. Запобігання проявам насильства та булінгу (цькування);

7. Безпечність, доступність та інклюзивність освітнього середовища (ефективне залучення та включення до освітнього процесу всіх дітей, зокрема з особливими освітніми потребами);

8. Міжсекторальна взаємодія та залучення соціальних інституцій (у закладі освіти на основі міждисциплінарної взаємодії та комплексного підходу за участю всіх учасників освітнього процесу формується та підтримується освітнє середовище, що відповідає потребам дітей у розвитку, збереженні здоров'я та безпеці).

У 2021/2022 навчальному році значно поповнився фонд бібліотеки. Були отримані нові підручники для учнів 4-х класів за програмою НУШ.

Частково отримано нові підручники для учнів 8 класів з алгебри, геометрії, фізики, хімії, української мови, української літератури, історії

України, всесвітньої історії, географії, інформатики. Замовлено підручники для учнів 5, 9 класів, які отримаємо влітку.

Фонд художньої та методичної літератури поповнився літературою, отриманою від управління освіти і науки Сумської міської ради 67 примірників.

За кошти отримані від здачі макулатури бібліотекарем Бедрик І.О. було придбано дитячу літературу в кількості 11 примірників.

У бібліотеці регулярно організовуються книжкові виставки, які сприяють удосконаленню освітнього процесу. У вересні 2021 року були організовані екскурсії до бібліотеки для першокласників, ознайомлення їх з правилами користування бібліотекою та книгою. Крім того, протягом навчального року бібліотекарем Бедрик І.О. проводилися бібліотечні уроки, бесіди, бібліофреші для вихованців закладу. В цьому році продовжилася плідна співпраця з філією №4 Сумської міської бібліотекою ім. Т.Г.Шевченка, щомісяця учні мали змогу відвідати їх бібліотечні заходи.

II. Система оцінювання здобувачів освіти

Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі передбачає створення та успішне функціонування в закладі системи оцінювання здобувачів освіти.

Важливим засобом підвищення якості та ефективності навчання є педагогічно обґрунтована система обліку знань, умінь і навичок здобувачів освіти. Об'єктивне оцінювання навчальних досягнень учнів сприяє їхній більш активній пізнавальній діяльності, а також допомагає вчителю вирішувати цілий ряд завдань освіти здобувачів освіти.

У 2021/2022 навчальному році продовжено моніторингове дослідження щодо визначення якості освіти в закладі. У закладі діє чітка система збору та аналізу такої інформації. Класні керівники та вчителі-предметники складають наприкінці навчального року моніторинговий звіт успішності учнів класу. Цифри й факти змушують педагогічний колектив закладу шукати шляхи підвищення рівня якості освіти. Моніторинг дає змогу аналізувати академічні результати успішності учнів, контролювати рівень педагогічної діяльності, прогнозувати кінцеві рівні навчальних досягнень здобувачів освіти та прогнозувати плани успішного навчання дітей.

Результати освітнього процесу здобувачів освіти 5-11 класів за 2021/2022 навчальний рік у порівнянні з минулим роком висвітлено у таблиці 3.

Таблиця 3.

	2020-2021	2021-2022
Усього учнів	187	209
Вибуло	1	6
Прибуло	-	4
Не атестовано	-	-

Мають початковий рівень навчальних досягнень	5	-
Мають високий рівень навчальних досягнень	8-4,3%	7-3,3%
Мають достатній рівень навчальних досягнень	57-30,5%	68-32,5%
Якість знань	34,7%	35,8%
Відсоток відвідування	87,7%	90,6%

За результатами 2021/2022 навчального року якість знань здобувачів освіти школи II-III ступенів становить 35,8%, що на 1,1% більше результатів 2020/2021 навчального року і на 0,4% вище показника якості знань I семестру поточного року.

Високий рівень знань мають 7 учнів.

З метою подолання неуспішності здобувачів освіти за результатами I семестру поточного навчального року кожним учителем-предметником, окремі здобувачі освіти якого мали оцінки початкового рівня, були розроблені заходи, соціально-психологічною службою за запитом батьків, класних керівників проводились бесіди, тренінги, дослідження. Слід зауважити, що запланована робота дала результати: за результатами річного оцінювання відсутні учні, які мають оцінки початкового рівня. Таким чином, для подолання неуспішності педагогічний колектив повинен орієнтуватися на її профілактику, диференційований підхід до учнів, концентрування уваги на вдосконаленні методики викладання складних предметів, систематичне вивчення реальних навчальних можливостей здобувачів освіти, ознайомлення з методикою подолання неуспішності, єдність їхніх дій, забезпечення дієвого внутрішкільного контролю за роботою з невстигаючими учнями.

На основі аналізу результатів семестрових та річних оцінок здобувачів освіти прослідковується позитивна тенденція до більш об'єктивного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. Майже всі учителі-предметники виставляють бали за контрольні роботи, за семестри й за рік відповідно до критеріїв оцінювання та вимог програми.

Аналіз рівня навчальних досягнень учнів 5-11 класів за 2021/2022 навчальний рік узагальнений та поданий у таблиці 4.

Таблиця 4

Клас	Кількість учнів	Початковий		Середній		Достатній		Високий	
		Кількість учнів	%	Кількість учнів	%	Кількість учнів	%	Кількість учнів	%
5-А	24	-	-	15	63,0	7	29,0	2	8,0

5-Б	25	-	-	19	76,0	6	24,0	-	-
6-А	19	-	-	6	31,6	11	59,9	2	10,5
6-Б	17	-	-	9	53,0	8	47,0	-	-
7-А	29	-	-	20	69	9	31,0	-	-
8-А	17	-	-	12	70,0	5	30,0	-	-
8-Б	15	-	-	12	80,0	3	20,0	-	-
9-А	18	-	-	12	66,7	5	27,8	1	5,5
10-А	24	-	-	16	66,7	6	25,0	2	8,3
11-А	21	-	-	16	76,2	5	23,8	-	-

Аналізуючи якість знань класів за результатами річного оцінювання, необхідно відмітити, що якість знань значно вищу за загальношкільну демонструють учні 6-А (70,4%, +34,6%), 6-Б (47,0%, +11,2%), 5-А (37%, +1,2%), класів. Але не можна сказати, що вчителі вичерпали всі можливості покращення знань учнів зі свого предмета. Недостатньо здійснюється індивідуальний підхід до учнів із середнім рівнем досягнень на заняттях, а позаурочна робота з цією категорією дітей зводиться до поодиноких випадків і тому не може бути результативною.

Від якості проведення уроку безпосередньо залежить якість викладання предмету і, як наслідок, якість отриманих навчальних досягнень здобувачів освіти. Сучасний урок вимагає постійної модернізації та вдосконалення. Тільки творчий підхід до уроку з урахуванням нових досягнень у галузі педагогіки, психології та передового досвіду забезпечує високий рівень викладання. Учитель повинен знаходитись у постійному пошуку шляхів, що допоможуть зробити урок змістовним, цікавим, інформативним, корисним, результативним, таким, щоб ніхто з учнів не залишився байдужим, кожен мав змогу реалізувати себе та відчути власну причетність до всього, що відбувається на уроці. Говорячи про якість навчання, потрібно пам'ятати, що найбільш ефективний спосіб його підвищення - це зацікавленість дітей. У закладі для цього є вчитель, але не кожна дитина вчасно робить домашні завдання, щовечора повторює пройдений матеріал і відкладає вбік усе, що її відволікає від навчання. Дуже часто батьки сварять, дорікають дитині за лінь, відсутність мотивації й безвідповідальність, що дитина цінує друзів або

електронні гаджети більше, ніж навчання. Насправді більшість дітей мотивовані, хоч і не тим, чим, на їх погляд, повинні. Отже велику роль повинні відігравати батьки, як ще одна ланка у шляху до підвищення якості навчання.

За результатами навчальних досягнень учнів з кожного навчального предмета окремо маємо наступну якість знань.

Таблиця 5

Всього на кінець року 209	Назва предмету державного компоненту	Рівень компетентності								% якості знань (III, IV, с.б.)
		I початковий		II середній		III достатній		IV високий		
		К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	
209	Українська мова	-	-	101	50,5	95	43,3	13	6,2	51,6-6,5
209	Українська література	-	-	74	35,2	100	50,0	35	17,5	64,0-7,1
202	Зарубіжна література	-	-	68	34,0	90	44,5	44	21,5	66,0-7,6
202	Англійська мова	-	-	103	51,0	61	30,0	37	19,0	48,5-6,9
157	Німецька мова	-	-	78	49,7	64	40,8	15	9,5	50,3-6,5
130	Математика	2	1,5	61	47,5	55	42,0	12	9,0	51-6,7
79	Алгебра	-	-	46	59,0	28	35,0	5	6,0	41,0-6,4
70	Геометрія	-	-	45	57,0	29	37,0	5	6,0	43,0-6,4
124	Фізика	-	-	61	49,0	49	40,0	14	11,0	60,0-6,7
21	Астрономія	-	-	8	38,0	10	48,0	3	14,0	52,0-6,6
209	Інформатика	-	-	47	22,4	122	58,3	40	19,3	77,6-7,8
173	Історія України	-	-	76	44,0	77	44,0	20	12,0	66,0-6,9
157	Всесвітня історія	-	-	63	41,5	76	46,5	18	12,0	58,5-7,0
16	Правознавство	-	-	4	25,0	7	44,0	5	31,0	75,0-8,0
24	Громадянська освіта	-	-	8	33,3	13	54,2	3	12,5	66,7-7,4
160	Біологія	-	-	48	30,0	81	50,6	31	19,4	70,0-7,6
165	Основи здоров'я	-	-	40	24,2	85	51,6	40	24,2	75,8-7,9
50	Природознавство	-	-	20	40,0	24	48,0	6	12,0	60,0-7,1
160	Географія	-	-	49	30,6	96	60,0	15	9,4	69,4-7,3
124	Хімія	-	-	45	36,5	57	46,0	22	17,7	61,4-7,2
164	Трудове навчання	-	-	31	18,9	87	53,0	46	28,1	81,1-8,0
186	Фізична культура	-	-	13	7,0	110	59,1	63	33,9	93,0-8,9
115	Музичне мистецтво	-	-	36	31,3	36	31,3	43	37,4	68,7-7,7
50	Мистецтво	-	-	20	40,0	17	34,0	13	26,0	60,0-7,6
45	Захист України	-	-	6	13,3	30	66,6	9	20,1	86,7-8,3
115	Образотворче мистецтво	-	-	10	8,6	65	56,5	40	35,0	91,0-8,7

Таким чином, основними завданнями є: зосередити методичні пошуки вчителів на сучасні методи закріплення навичок ефективної навчальної діяльності учнів у групі й самостійно, впровадження діяльнісного та компетентнісного підходів у освітній процес, цілеспрямовану роботу на підвищення якості навчання; при підготовці випускників до ЗНО та ДПА використовувати тренінгові заняття психологічного настрою на виконання завдань, зосередженість, навички подолання психологічного страху та нервовості під час іспитів; методичну самопідготовку вчителів спрямувати на

пошуки ефективних методів і прийомів роботи з учнями, які мають низький освітній потенціал, негативну мотивацію.

Компетентнісне навчання потребує застосування нової моделі оцінювання навчальних здобутків учнів початкової школи. Виконуючи розділ річного плану роботи школи «Система оцінювання здобувачів освіти», протягом 2021/2022 н.р. вчителі опрацьовували інструменти формування оцінювання як такого, що враховує не лише результат роботи учнів, а й процес навчання, індивідуальний поступ здобувачів освіти. Це постійні педагогічні спостереження та фіксація результатів у щоденниках педагогічних спостережень, заповнення індивідуальних карток навчального поступу дітей, аналіз учнівських портфоліо та результатів виконання діагностичних робіт.

Справедливе оцінювання можливе за умови вироблення чітких критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів, зміст яких має бути зрозумілим і дітям, і батькам.

Курс розвитку сучасного освітнього процесу в напрямі формування компетентностей здобувачів освіти зумовив перегляд основних підходів і до оцінювання навчальних досягнень школярів початкової ланки. Сучасні методи і форми оцінювання, які акцентують увагу, по-перше, що вміють робити учні.

У Державному стандарті початкової освіти рекомендовано впроваджувати формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів. Отже, у сучасній школі змінилася мета оцінювання: вона перестає бути лише інструментом оцінювання успішності учня, а стає засобом навчання для вчителя.

Задля здійснення оцінювання з урахуванням вікових особливостей учнів 1-4 класів, відповідно до пункту 22 статті 1 Закону України «Про освіту», результати навчання - це особисті надбання дитини: активність, ініціативність, старанність, наполегливість, комунікабельність, здатність співпрацювати, самостійність, відповідальність.

Контрольно-оцінювальна діяльність учителів НУШ протягом 2021/2022 н. р. знаходилася у зоні підвищеної уваги. Новий нормативний документ щодо оцінювання результатів навчання Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 р. №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання, учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Основні маркери нових методичних рекомендацій відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти є: -у 1-2 класах виражати вербальною оцінкою (сформовано (V)/формується); -у 3-4 класах виражати вербальною оцінкою (сформовано (V)/формується), або рівневою оцінкою («початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В). За вибором закладу освіти на підставі рішення педагогічної ради.

Формувальне оцінювання - це відстеження особистісного розвитку дитини й ходу опанування навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості.

Підсумкове оцінювання - це співвіднесення навчальних досягнень дитини обов'язковим результатам навчання визначеними Державним стандартом/ освітньою програмою.

З метою напрацювання досвіду впровадження формувального оцінювання у практичну діяльність проведено ряд інструктивно-методичних нарад з питань: «Про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти школи I ступеня», «Про нові рекомендації заповнення свідоцтв досягнень 1-2 і 3-4 класів».

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час такого оцінювання рекомендовано зіставляти навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

У наказі також є орієнтовна рамка оцінювання за рівнями. Окрім того, запропоновані нові форми свідоцтв досягнень для 1–2 і 3–4 класів.

На вказаних нарадах опрацьовано нормативне підґрунтя оцінювання у НУШ, розглянуто прийоми проведення фіксації результатів педагогічних спостережень, методику складання, проведення, оцінювання діагностичних робіт, порядок вироблення критеріїв оцінювання, ознайомлення з ними учнів і батьків.

Ключова і невід'ємна частина процесу оцінювання — формування здатності учнів самостійно оцінювати власний поступ.

Тому основне завдання вчителя початкової школи — закласти у здобувачів освіти ще з першого класу позитивну адекватну самооцінку, що стосується особистісних якостей, досягнень і можливостей. Не протиставляти дітей одне одному. Порівняння роботи дитини (її відповіді, дії тощо) з тим, як вона працювала раніше, аби стимулювати виконати наступне завдання ліпше. Акцент лише на позитивній динаміці досягнень школяра.

Формувальне оцінювання — необхідна умова інтерактивного навчання, під час якого формується культура спільного обговорення у класі, розвиваються навички критичного і творчого мислення, а також створюється середовище, що заохочує учнів запитувати. Таке оцінювання підтримує впевненість учнів у тому, що кожен із них здатен поліпшити свої результати.

Однак ще не можна стверджувати, що формувальне оцінювання є сталим здобутком НУШ. На сьогодні ми відійшли від бального оцінювання, а до формувального ще не прийшли. Учителі мають удосконалювати вміння чіткого, лаконічного, об'єктивного формулювання оціночних коментарів чи суджень про особистісні та предметні досягнення учнів. Важливо напрацювати алгоритм розробки критеріїв оцінювання до кожного виду роботи згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначених Державним стандартом, і очікуваних результатів, зазначених в освітній програмі закладу освіти. Ширше практикувати прийоми формування в учнів навички самооцінювання, взаємооцінювання, поступового залучення дітей до розробки критеріїв оцінювання. Тому формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання потребують у подальшому як теоретичного обґрунтування, так і

пошуку шляхів практичної реалізації відповідно до методичних рекомендацій.

Суспільству необхідні учні і випускники, готові змінюватися і пристосовуватися до нових потреб життя, оперувати й управляти інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення, навчатися впродовж життя. А це значною мірою залежить не від отриманих знань, умінь і навичок, а від деяких додаткових якостей, для позначення яких і використовуються поняття компетенція і компетентність, що найповніше відповідають сучасному розумінню мети освіти.

Важливим результатом якості освітнього процесу має бути оволодіння кожним учнем ключовими компетенціями. Посилення компетентнісної спрямованості, як зазначається у Державному стандарті початкової освіти, створює передумови для індивідуалізації та диференціації навчання, впровадження особистісно-орієнтованих педагогічних технологій, формування соціальної, комунікативної, комп'ютерної та інших видів компетенцій учнів, поглиблення їх практичної і творчої діяльності. Компетентнісний підхід до організації освітнього процесу на перше місце ставить не поінформованість учня, а вміння на основі знань вирішувати проблеми, які виникають у різних ситуаціях. Реалізація компетентнісного підходу залежить від загальної освітньо-культурної ситуації, в якій живе і розвивається школяр.

У суспільстві знань компетентність є передумовою успішної самореалізації особистості, спроможної приймати ефективні рішення, адекватно реагувати на особистісні й соціальні виклики.

Під загальною навчальною компетентністю розуміють здатність особистості адекватно сприймати та обробляти інформацію, логічно мислити, осягати сутність зв'язків між явищами та об'єктами дійсності. Рівень володіння цією компетентністю визначає успіх особистості у будь-якій інтелектуальній і практичній діяльності. Вона є компетентністю більш високого рівня, ніж спеціальні чи предметні компетентності, які особистість виявляє у конкретній сфері, наприклад, у математиці, музиці тощо. Ця компетентність набувається, використовується і вдосконалюється кожною людиною особисто через активні форми діяльності, і відтворюється в універсальних інтелектуальних операціях (аналіз, синтез, узагальнення, абстрагування тощо). Вона формується у людини поступово, як результат сукупного надбання знань, досвіду, здібностей і ціннісних орієнтацій особистості. Тобто учень починає набувати її ще в школі завдяки навчально-пізнавальній діяльності, формуванню ставлення до різних видів діяльності, і продовжує удосконалювати її в процесі своєї життєдіяльності.

Саме у початковій ланці починає формуватися низка компетенцій, тобто система здатностей, що забезпечують особистості можливість оптимально здійснювати свою життєдіяльність в усіх її формах (пізнання, діяльність, спілкування, стосунки). Тому вчителі школи I ступеня націлюють здобувачів освіти на оволодіння ключовими компетентностями з кожного предмета, роз'яснюють, як діти можуть реалізувати набуті компетентності

на практиці, у подальшому повсякденному житті. Це значно підвищить мотивацію учнів до навчання. Таким чином, сучасна світова освіта наголошує на впровадженні у системі освіти компетентнісного підходу, який на перше місце ставить не поінформованість здобувача освіти, а вміння на основі знань вирішувати проблеми, які виникають у різних життєвих ситуаціях

Вчені дослідники, вчителі-новатори вважають, що у центрі уваги сучасної освіти мають бути не стільки навчальні предмети, скільки способи мислення і діяльності школяра. Тобто, необхідно навчити дитину критично мислити, вирішувати складні проблеми шляхом аналізу обставин і відповідної інформації, зважувати і враховувати альтернативні думки, приймати виважені рішення, дискутувати, спілкуватися з іншими людьми. Перед сучасною школою постає завдання виховати особистість, здатну до життєтворчої діяльності. Така особистість зуміє правильно обрати свій шлях у житті, зважаючи на власні можливості; буде ставити перед собою завдання самовдосконалення й саморозвитку, що стане запорукою успіху в різних сферах діяльності. Сучасний світ пред'являє високі вимоги до діяльності людини, конкурентоспроможною може бути лише посправжньому компетентна особистість.

З урахуванням потреб розвитку української школи у педагогіці виокремлюються три види компетентностей, які характеризують результати навчання на засадах компетентнісного підходу: міжпредметні, предметні, ключові

Міжпредметні компетентності формуються у взаємозв'язку змісту і методик викладання предметів однієї чи різних освітніх галузей.

Предметні компетентності забезпечуються засобами одного предмета, їх зміст і структура чітко відповідають певним елементам навчального змісту. Предметні компетентності молодших школярів визначаються на основі вимог до навчальних досягнень учнів, які сформульовано у програмах з кожного предмета.

У Державному стандарті зазначено, що основним завданням початкового навчання є оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями.

Сьогодні до закладу приходять діти, які живуть в інформаційному суспільстві, у цифровому середовищі, і щоб скористатися його перевагами, вчителі початкових класів переосмислили самоцінність знань і себе як джерела інформації.

Важливим чинником успішного формування предметних і ключових компетентностей молодших школярів є добір учителем найбільш ефективних засобів, методів, прийомів навчання і форм організації навчальної діяльності.

Компетентнісний підхід у навчанні вимагає, щоб сучасні навчальні засоби виконували не тільки інформаційну, а й мотиваційну та розвивальну функції.

Серед великої кількості традиційних і інноваційних педагогічних технологій формування ключових компетентності учнів початкових класів

в умовах сьогодення увагу вчителів початкових класів привернули інтерактивні технології навчання. Інтерактивний— означає здатність взаємодіяти або знаходитися в режимі бесіди, діалогу з чим-небудь (наприклад, комп'ютером) або ким-небудь (людиною).

Основними формами інтерактивної роботи є навчальна взаємодія у парах, мікрогрупах, групах. Діти демонструють вміння мислити, спілкуватися; в них формується самостійне критичне мислення; розвивається вміння аналізувати, порівнювати, оцінювати. Учні не тільки помічають недоліки у чужій роботі, а й відшуковують позитивні моменти, аналізують їх. Також вчать критично оцінювати та аналізувати результати своєї роботи.

Адже саме інтерактивні форми і методи дають можливість створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою необхідність, зможе розкрити свої здібності й продемонструвати знання, відчути впевненість в собі. Учні початкових класів добре навчаються лише за умови, коли їм цікаво, коли вони переживають хоча б невеликий успіх.

Саме таке навчання, з використанням інтерактивних технологій, сприяє формуванню ключових компетентностей учнів, підвищує інтелект дитини, зміцнює її віру у власні здібності, стимулює активність і творчість.

Завдяки інноваційним процесам укомплексі педагогами початкової ланки створено комфортні умови для навчання, розвитку та виховання дітей; освоєні нові сучасні технології, методи і форми роботи; підвищується рівень професійної компетентності педагогів.

Запровадження загальнонаціонального карантину в Україні – у зв'язку із поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, наказу Міністерства освіти і науки України від 28 березня 2022 р. № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»у 2021/2022 навчальному році вплинуло на всі сфери життя країни, зокрема й на сферу освіти. Дистанційне навчання стало справжнім викликом не лише для вчителів, але й для здобувачів освіти та їх батьків.

Відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 08 вересня 2020 року №1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224, що набуло чинності 16 жовтня 2020 року, визначено механізм забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою, а також використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття освіти за різними формами в закладах освіти. Відповідно до Законів України «Про правовий режим воєнного стану», листа Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2022 року №1/337-22 «Про організацію освітнього процесу» в закладі з 21.03.2022 року для здобувачів освіти організовано дистанційне навчання. Протягом року придбана комп'ютерна фурнітура (відеокамери, клавіатура та дрові навушники).

Директор та педагогічний колектив КУ СНВК №16 СМР у рамках власної автономії (відповідно до пунктів 6, 11, 12 розділу I, пунктів 3, 5 розділу IV Положення) визначили:

1. Освітню програму закладу та форми організації освітнього процесу для забезпечення дистанційного навчання (навчальні заняття, консультації, вебінари, онлайн -форуми, віртуальні екскурсії тощо).

2. Обрали і схвалили педагогічною радою закладу електронні освітні платформи, онлайн-сервіси та інструменти, за допомогою яких організовується освітній процес під час дистанційного навчання (1-11 класи - Microsoft Teams; спеціальні класи - Google Classroom).

3. Постановили дотримуватися вимог щодо захисту персональних даних учасників освітнього процесу в електронному освітньому середовищі.

4. Опрацювали методичні рекомендації МОН щодо використання технологій дистанційного навчання в умовах карантину, Положення про дистанційне навчання, Санітарний регламент для закладів освіти.

5. Визначили відповідальну особу, координатора дистанційного навчання, який комунікує з педагогами та здобувачами освіти щодо питань організації дистанційного навчання.

Координатор дистанційного навчання та вчителі інформатики провели навчання педагогів з оволодіння навичками роботи з електронними ресурсами, ефективними методами дистанційного навчання.

На початку дистанційного навчання класоводи та класні керівники провели з батьками та здобувачами освіти онлайн-зустрічі, на яких надали інформацію, інструктаж, чіткий алгоритм дій, обговорили форми співпраці та інші організаційні питання, скоординували роботу в зручному форматі. Усім батькам (батьки є суб'єктами дистанційного навчання) було своєчасно доведено інформацію про те, як учні працюватимуть під час дистанційного навчання, надано розклад уроків, форму їх проведення, загальний алгоритм дій під час дистанційного навчання, правила поведінки під час дистанційного навчання. Ця інформація була висвітлена і на офіційному веб сайті закладу.

Для реалізації завдань індивідуальної освітньої траєкторії дітей з особливими освітніми потребами вчителями та асистентами вчителів інклюзивних класів було проаналізовано індивідуальну програму розвитку дитини, календарно-тематичне планування, визначено теми для вивчення в дистанційному режимі, розроблено тематичні завдання в системі онлайн у межах встановленого навантаження.

Усі педагоги закладу забезпечені комп'ютерами, веб камерами, ноутбуками, швидкісним інтернетом.

Директор закладу та заступники директора з НВР забезпечили організацію діяльності закладу в умовах режиму дистанційного навчання та узгодили правила та розклад взаємодій усіх учасників освітнього процесу для виконання освітніх програм закладу, надали методичні рекомендації з методики розроблення дистанційного уроку. Більшість педагогічного колективу підвищили ІТ-компетентності на курсах за вибором при Сумському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти.

Тривалість навчальних занять з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України від 25.09.2020 року № 2205. Гранична тривалість онлайн - уроку була різною для відповідно до віку дітей: 1 класи – 10 хв, 2-4 класи - 15 хв, 5-7 класи – 20 хв, 8-9 класи -20-25 хв, 10-11(12) класи – 30 хв на першій годині занять, 20 хв на 2-х та наступних годинах занять. Обов'язковими були вправи з рухової активності та вправи гімнастики для очей.

Учителі в розкладі занять на час дистанційного навчання комбінували різні режими взаємодій: синхронний, асинхронний. Завдання для асинхронного навчання диференційовані, практико-орієнтовані та творчі. Педагоги чітко прогнозували час, який би знадобився учням для виконання завдань, дотримувалися розкладу уроків, зменшували обсяг навчального матеріалу для самостійного опрацювання.

Класоводами та класними керівниками проводилися виховні години з питань кібербезпеки та гігієни роботи за комп'ютером, електронними ресурсами.

Заумов організації дистанційного навчання коментарі зворотнього зв'язку стають єдиним простором для особистісної взаємодії вчителя з учнями, тож коментарі є позитивними і спонукають до навчання. За допомогою оцінювання вчителі визначали труднощі, які виникали в учнів, їхні сильні та слабкі сторони, а також загальне розуміння ними навчального матеріалу. Крім того, оцінювання допомагало вчителю відкоригувати свої методи викладання, щоб забезпечити максимальну ефективність навчання для кожного учня.

Налагоджено в закладі механізм моніторингу та контролю якості дистанційного навчання заступниками директора з навчально-виховної роботи Хлобощиною В.В., Бенькалович О.М., Роденко С.В. щоденно здійснювалася перевірка уроків на платформах Microsoft Teams (1-11 класи); Google Classroom (спеціальні класи) згідно з розкладом. Якщо виникали питання з боку здобувачів освіти або батьків щодо змісту уроку, то перевірявся й матеріал уроку.

Щотижня здійснювався й моніторинг участі учнів, які викликали занепокоєння (відсутність зданих робіт, оцінок, наявність низьких балів тощо). Відповідно до цього здійснювався зворотній зв'язок: адміністрація закладу - класний керівник - учні - батьки. Здійснювався моніторинг виконання календарних планів учителями. Проводилися онлайн - опитування (гугл-форма) батьківської спільноти щодо результатів навчання (недоліки, переваги, пропозиції тощо).

За результатами моніторингу уроків, проведених в 1-4 класах (загальна кількість вчителів - 8):

Таблиця 6

№з/п	Питання моніторингу		К-ть використують

1.	Платформи та месенджери, які вчитель використовує	https://classroom.google.com https://meet.google.com https://zoom.us https://lms.eschool.net.ua/ https://www.youtube.com/ https://kahoot.com/ https://elt.oup.com/ https://wordwall.net/ https://jamboard.google.com/ https://naurok.ua/ https://vseosvita.ua/ https://phet.colorado.edu/uk/ https://www.mozaweb.com/uk/mozabook Skype Telegram Viber Facebook Messenger 2	8 3 8 5 8 2 3 8 2 8 5 2 3 5
2	Співпрацює з учнями на засадах партнерства		8
3	Застосовує особистісно орієнтований підхід		6
4	Дотримується принципів академічної доброчесності		8
5	Оцінює результати навчання учнів відповідно до критеріїв		8
6	Надає учням час на обдумування відповіді		8
7	Супроводжує відповідь учня уточнювальними питаннями		6
8	Забезпечує зворотній зв'язок щодо якості виконаного завдання		7
9	Використовує прийоми самооцінювання взаємооцінювання учнів		5
10	Дає різнорівневі завдання на вибір учнів		7
11	Використовує обладнання та засоби навчання для активізації навчально пізнавальної діяльності		8
12	Використовує медіаресурси		8
13	Використовує обладнання та засоби навчання для активації навчально пізнавальної діяльності учнів		7

14	Використовує мережу ІНТЕРНЕТ для пошуку навчальної інформації, виконання онлайн-завдань		8
----	---	--	---

Забезпечено було й психологічну підтримку педагогів, дітей та батьків практичним психологом закладу-це були індивідуальні консультації онлайн для педагогів, батьків, які потребували допомоги при виконанні завдань з дітьми під час дистанційного навчання. Практичний психолог провела брейнстормінг в онлайн - режимі «Секрет ораторства для педагогів. Кейси та поради», «Прийоми ефективної взаємодії», надала інструктивно-методичні поради для батьків щодо спілкування з дітьми під час дистанційного навчання, що було відображено й на веб сайті закладу.

У здобувачів освіти розвивали вміння вчитися, зокрема організовувати власну навчальну діяльність, що є надзвичайно корисним і дуже важливим для успішного дистанційного навчання: відповідально планувати свій час, збалансовувати навантаження між різними видами діяльності та відпочинку.

У найменших школярів зацікавленість предметами, бажання вчитися – річ дуже хитка і нестабільна. Не може бути нецікаво, не може бути без наочності, не може бути одноманітно, не може бути без творчих та розвивальних вправ.

Якщо проведення інтегрованих уроків у звичайному шкільному режимі не є щоденною вимогою, то за нових обставин воно стало нагальною потребою. Інтеграція двох-трьох предметів забезпечувала нестандартний підхід до подачі навчального матеріалу, що викликало у дітей інтерес, а отже, і краще засвоєння. Дуже вдалим був спосіб відштовхнутися від теми уроку «Я досліджую світ» і з'єднати її з математичними завданнями, вправами з письма і обов'язково доповнити їх цікавою додатковою інформацією.

Творчі завдання внесли в процес спілкування на відстані «живинку», «іскринку радості», відволікали від сумних подій. Велика відповідальність лягає на батьків, але вони із задоволенням допомагали дітям, особливо після того, коли всі побачили перші результати, коли щоразу можна було продемонструвати свої таланти і подивитись на однокласників. Участь у творчих проєктах не була обов'язковою – за бажанням. Та щоразу у них брали участь не менше 60 % дітей школи I ступеню.

Діти використовували отримані знання у пошуково – дослідницькій практиці та науково-пізнавальній діяльності, що передбачає активну участь учнів у реалізації проєктів, екологічних акцій і виховних заходів:

Свято осені «Барви осені чарівні» (Охріменко А. 1 місце 2-А); Ярмарок «Дари осені»; виставка поробок «Збережемо ялинку разом»; «Новорічна іграшка»; «Сувенір на Новий рік» (Светлова Ярослава II місце 1-А); конкурс малюнків «Охорона праці очима дітей»; благодійна акція «День спонтанного прояву доброти»; Заходи до Дня єднання: загальношкільна патріотична інтерактивна акція «Ми – українці, ми цим пишаємося», літературно-музична вітальня «У світі одна єдина Україна!», вебквест «Мандруємо Україною»; конкурс малюнків «Збережемо енергію —

збережемо природу»; Проєкт «Екологія майбутнього». З метою формування ціннісного ставлення до суспільства до держави (національно-патріотичне виховання) відповідно до всесвітніх історичних дат, пам'ятних подій проводилися різноманітні заходи, серед яких: Перший урок («Україна починається з тебе»), Міжнародний день миру, День захисників і захисниць, День Соборності України, День Героїв Небесної Сотні, День рідної мови, День вишиванки, День Європи в Україні. Діти 1-4 класів брали активну участь онлайн - конкурсах: «Сімейна реліквія»; «Мамина вишиванка»; флешмоб до Дня писемності; Проєкт-дослідження до дня Європи «Мандруємо Європою з Україною в серці»; Акція до Дня вишиванки «Одягаймо вишиванки друзі, як одвічний предків талісман». Виготовлення оригамі «Вишиваночка»; Екологічна акція до Дня Землі «Земля – наш спільний дім. Збережи дерево. Вироби з вторинної сировини. Проєкт «Бережемо довкілля, сортуємо сміття». Обласний конкурс «Сильні, спритні та гнучкі» номінація-найгнучкіша (Снагощенко Аріна, 3-Б клас).

З метою створення належних умов для виявлення та підтримки обдарованих дітей, розвитку їх нахилів, здібностей, творчої ініціативи, підвищення інтересу до поглибленого вивчення предметів були проведені І (шкільний) етап ХХІ Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика та шкільні предметні олімпіади серед учнів 3-4-х класів з математики, англійської мови.

Традиційним є залучення учнів початкових класів до участі в заходах інтелектуального, творчого характеру.

Учасниками ХІІ Всеукраїнської українознавчої гри «Соняшник». У Міжнародному інтерактивному конкурсі з математики «Кенгуру». До участі у Міжнародному інтерактивному природничому конкурсі «КОЛОСОК». Учасники і переможці конкурсів від майстра казок Олександра Зімби. Платформа «Вчи.юа» самостійний розвиток, «Веселі та корисні перерви» з математикою. «Математичний зореліт» платформа для розвитку математичних умінь. Платформа «На урок» конкурси, олімпіади з основних предметів для 1-4 класів. Організація освітнього процесу в 2021/2022 н.р. в умовах карантину, воєнного стану мала певний негативний вплив на результати позакласної та позашкільної діяльності, однак, заклад пишається учнями, які здійснили вагомий вклад й доповнили скарбничку досягнень.

У закладі створені сприятливі умови для розвитку творчої обдарованості учнів. Впровадження новітніх освітніх технологій навчання у системі загальної середньої освіти дозволяє навчати та виховувати обдаровану учнівську молодь, яка бере активну участь в олімпіадах, конкурсах, змаганнях різного рівня. Головною метою роботи з обдарованими дітьми є створення умов для здібної дитини на обдарованого дорослого. В школі ІІ-ІІІ ступенів організовано роботу курсів за вибором, факультативів та індивідуальних занять з навчальних предметів. Створено банк даних «Обдарованість» здобувачів освіти закладу. Важливий аспект роботи з обдарованою молоддю – підготовка учнів до участі у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з базових дисциплін. Учні мають можливість взяти

участь у 14 олімпіадах з базових дисциплін. Так, для учнів школи II-III суспенів у жовтні було проведено I етап Всеукраїнських учнівських олімпіад (онлайн), виявлено переможців та розпочата підготовча робота до участі у II етапі олімпіад. На жаль у зв'язку з хворобою здобувачів освіти участь у II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад здобувачі освіти не взяли.

Результати освітніх конкурсів (в онлайн-форматі): II етап XXI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (VII місце, Андрєєва Марія, 7-А).

Здобувачі освіти закладу були активними учасниками інтерактивних конкурсів та ігор у 2021/2022 навчальному році: Всеукраїнська українознавча гра «Соняшник» - 78 учнів, Міжнародний інтерактивний учнівський природничий конкурс «Колосок онлайн» - 35 у, Міжнародний математичний конкурс «Кенгуру» - 41 учнів.

Результати участі у конкурсах різних рівнів, крім інтерактивних

Таблиця 7

№ з/п	Назва заходу	Рівень заходу	Зайняте місце
1	“ Діти розбудовують громаду”	Обласний	III
2	Міська виставка-конкурс декоративно-ужиткового мистецтва «Новорічний сувенір»	Міський	II
3	Міська виставка - конкурс новорічних композицій «Збережемо ялинки разом»	Міський	III
4	Конкурс міні-проектів серед учнів 9-11 класів загальноосвітніх шкільних закладів «Школа лідерів змін»	Міський	II
5	Міський етап Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості «Чисті роси», номінація «Співуча веселка»	Міський	II

У закладі ведеться системна робота щодо обліку відвідування здобувачами освіти навчальних занять. Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», заступниками директора з навчально-виховної роботи Хлобощиною., Роденко С.В. здійснювався моніторинг стану відвідування закладу учнями 1-4, 5-11 класів навчальних занять, проводилися рейди всеобучу, профілактичні рейди «Урок». Для чіткої організації контролю складено алгоритм роботи, за яким працює педагогічний колектив. Класні керівники ведуть щоденний облік відвідування учнями навчальних занять, про що роблять відмітки на відповідній сторінці класного журналу. У закладі ведуться журнали обліку відвідування учнями 1-4, 5-11 класів навчальних занять. Класні керівники в журналі обліку відвідування учнями навчальних занять записують інформацію про причини відсутності учнів. Протягом дня вносять корективи щодо відсутніх учнів, що дозволяє наприкінці робочого дня отримати повну інформацію щодо відсутності учнів класу на уроках. Кожен класний керівник веде папку «Облік відвідування учнями навчальних занять», де зберігаються документи, що пояснюють причини пропуску учнями уроків. Перевірка відповідності цих документів відміткам пропусків у класних журналах та журналі обліку відвідування учнів проводиться заступниками директора щомісячно. Для вдосконалення системи контролю за відвідуванням уроків

класні керівники 5-11 класів щомісячно надають звіти з питань стану відвідування занять учнями, на підставі яких заступник директора з навчально-виховної роботи Роденко С.В. проводить аналіз даних, які надають класні керівники, результати розглядаються на нарадах при директорів та заступниках директора.

За підсумками 2021/2022 навчального року 18 учнів завершують навчання у 9-му класі та отримують свідоцтва про базову загальну середню освіту, з них 1 учень – свідоцтво з відзнакою та 2 учні – спеціальні свідоцтва; 21 учень 11 класу отримає свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти звичайного зразка.

Незважаючи на те, що у 2021/2022 навчальному році тривалий час освітній процес здійснювався в дистанційній формі, в закладі проводилася виховна робота із здобувачами освіти. Педагогічний колектив закладу освіти продовжив працювати над єдиною виховною проблемою «Виховання самодостатньої життєво грамотної, духовно збагаченої особистості, яка здатна реалізувати свої потенціальні можливості за будь-яких умов». В закладі реалізується програма «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів», ключовим завданням якої є методичне забезпечення готовності педагогічних працівників до розв'язання сучасних проблем виховання дітей та учнівської молоді. Відповідно до річного плану роботи закладу на 2021/2022 навчальний рік, з метою формування в здобувачів освіти правових знань, профілактики правопорушень, проведення просвітницької роботи щодо ведення здорового способу життя, в закладі проведені:

- виховні місячники: безпеки дорожнього руху, попередження дитячого травматизму, зміцнення здоров'я дітей, правового та соціального захисту дітей, превентивного виховання, національно-патріотичного виховання тощо;
- виховні тижні та декади: правових знань, толерантності, «Порозуміймося з ВІЛ - позитивними», культури і мистецтва, моральності, вишуканих манер тощо.

Особливої актуальності та значимості у виховній роботі набуває на сьогодні національно-патріотичне виховання молоді. Громадяни України, серед яких є діти і молодь, виявляють високу патріотичну свідомість та міцну громадянську позицію, що є свідченням системної виховної діяльності закладу. Тому одним із найважливіших завдань педагогів є продовження роботи з формування у дітей та молоді громадянських якостей. У річному плані роботи закладу освіти відображено заходи з національно-патріотичного виховання. Хочу сказати, що патріотизм не закладений у генах, він явище соціальне по своїй природі і тому не успадковується, а формується. Саме на формування в дітей почуття патріотизму, любові до Батьківщини, виховання справжніх громадян України і спрямовані зусилля всіх педагогічних працівників. Виховання любові і пошани до державної символіки, суверенної України посідає одне з чільних місць у системі громадянського, зокрема патріотичного, виховання дітей. Метою використання державних символів у освітньому процесі є формування почуття свідомого громадянина України,

здатного захищати її незалежність, готового взяти на себе відповідальність за добробут і безпеку своєї родини, народу. Педагоги проводять роз'яснення ідейної суті державних символів і правил їх використання, ритуалів, традицій, виховують почуття поваги до них. Успішно здійснюються заходи, спрямовані на активізацію національно-патріотичної, моральної позиції дітей та учнівської молоді. Уживані форми та методи їх проведення спираються на народні звичаї та традиції, кращі надбання національної педагогіки. Традиційними стали проведення уроків мужності, годин пам'яті, онлайн-зустрічей з учасниками бойових дій на Сході України, тематичних бібліотечних уроків, конкурсів патріотичного спрямування, військово-спортивних ігор та змагань. Проявом патріотичного духу, свідченням формування української політичної нації є використання української державної символіки, українського традиційного одягу. З метою гідного вшанування загиблих від геноциду Українського народу, вчиненого тоталітарним сталінським режимом, в закладі були проведені в 1-11 класах Уроки пам'яті «З присвятою замордованим голодом...»; організована віртуальна екскурсія для учнів 10–11 класів до краєзнавчого музею, де експонуватись фотодокументальні стенди інформаційно-просвітницького проекту «Спротив геноциду», створені Українським інститутом національної пам'яті; залучались діти до скорботних заходів, зокрема загальнонаціональної хвилини мовчання та акції «Запали свічку». З метою гідного вшанування подвигу Українського народу в Другій світовій війні, його вагомому внеску в перемогу Антигітлерівської коаліції; засвідчення поваги до всіх борців проти нацизму; увічнення пам'яті про загиблих воїнів, жертв війни, воєнних злочинів, депортацій та злочинів проти людяності у закладі були організовані й проведені уроки мужності, інформаційні години, бесіди, тематичні уроки тощо.

Усі напрямки виховного процесу відіграють важливу роль у вихованні підростаючого покоління. Традиційно на початку кожного навчального року в закладі проводиться Місячник безпеки руху та попередження дитячого травматизму, виховні заходи (тематичні бесіди, вікторини з правил дорожнього руху, конкурс малюнків, книжкова виставка «Безпека на дорозі – безпека життя»), які спрямовуються на роботу щодо запобігання дитячого дорожньо-транспортного травматизму, охорони дитинства.

Особливо велику увагу педагоги надають питанню формування здорового способу життя, розвитку здоров'язбережувальної компетентності дітей, популяризації та пропаганди здорового способу життя, запобігання негативним проявам поведінки дітей та учнівської молоді. Відповідно до «Плану заходів з формування у здобувачів освіти здоров'язберігаючої компетентності як основи здорового способу життя» у закладі освіти проводяться виховні заходи. У рамках місячників та тижнів «Сприяння здоровому способу життя», тижнів фізкультури та спорту були проведені наступні заходи: «А нумо, хлопці!», посвята в козачата, «Тато, мама, я – спортивна сім'я». Щороку для дітей проводять конкурси: «Молодь обирає здоров'я», «Молоде покоління - за безпеку дорожнього руху». Традиційним

стало проведення в жовтні та квітні (онлайн) щороку Тижнів знань з основ безпеки життєдіяльності, у листопаді – Тижня безпеки користування газом у побуті. Декілька років поспіль заклад є активним учасником Всеукраїнської 3-річної програми Хелсі Скул (за ради здорових та радісних школярів). До цього заходу і в цьому році долучились не тільки вихованці, а і вчителі та батьки.

Особлива увага приділяється класними керівниками роботі з дітьми групи ризику шляхом проведення бесід із батьками, а за потреби, відвідування їх на дому. Питання спільної роботи сім'ї та закладу освіти неодноразово обговорювалось на загальних та класних батьківських зборах. Вся інформація щодо правил поведінки здобувачів освіти, пам'ятки «Стоп! Наркотик!», «Як забезпечити безпеку дітей у мережі інтернет», «Якщо дитина агресор» та інші, рекомендації психолога, соціального педагога, рекомендації щодо здорового способу життя розміщені на сайті закладу.

Проблема здоров'я дітей та працівників завжди є і буде головною для адміністрації та колективу КУ СНВК № 16 СМР, яка створила, підтримує і зміцнює здорове освітнє середовище, дбає про забезпечення сприятливих та здорових умов для навчання та праці всіх учасників освітнього процесу. Заклад включено до мережі міських Шкіл сприяння здоров'ю.

Діяльність учнівського самоврядування закладу (під керівництвом педагога-організатора Басенко М.М.) ґрунтується на принципах партнерства, демократії, співпраці з педагогами, спільної роботи із позашкільними закладами міста: Палацом дітей та юнацтва, Палацом культури, спортивними та музичними школами, молодіжними клубами. Така співпраця стимулює ініціативу, творчість, самодіяльність учнівської молоді. Заклад підтримує тісний зв'язок з театрами, музеями, галереями міста, обласною філармонією, вищими навчальними закладами.

З метою організації зайнятості дітей в позаурочний час, всі вихованці закладу залучені до гурткової роботи як у закладі, так і у закладах позашкільної освіти міста. Для формування моральної творчої особистості, виховання в дітей почуття краси і гармонії, творчих смаків, орієнтації молоді на здоровий спосіб життя в закладі створена мережа гуртків, клубів за інтересами та здібностями дітей тощо. Вихованню духовно зрілої особистості сприяє робота шкільних художньо-естетичних гуртків: хореографічного, театрального, гри на бандурі. З метою формування у дітей здорового способу життя, підвищення мотивації до занять фізичної культури та спортом в закладі створена мережа спортивних секцій з волейболу, баскетболу, карате, хокею на траві. Усього гуртково-секційною роботою охоплено 100% загальної кількості учнів шкільного підрозділу закладу. Крім гуртків та спортивних секцій закладу учні шкільного підрозділу відвідують гуртки та секції закладів позашкільля: Сумський палац дітей та юнацтва відвідує 19 учнів; дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ, Авангард, СДЮШОР, Динамо) - 28 учнів; музичні школи № 1, 2, 3 - 20 учень; ПК «Хімік» ВАТ «Сумхімпром» - 5 учнів; Сумській обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю -21 учнів, благодійну громадську організацію

«Світоч»- 11 учнів; Палац культури ПАТ «Сумське НВО»- 12 учнів; художню школу ім. Лисенко - 5 учнів

З метою попередження асоціальних проявів учнівському середовищі в КУ СНВК № 16 СМР під керівництвом заступника директора з виховної роботи Чернишової Л.В. проводилася робота щодо посилення просвітницької діяльності з попередження правопорушень та злочинів. В закладі затверджено та виконуються плани спільної роботи з ювенальною превенцією на обласним наркологічним диспансером щодо заходів профілактики правопорушень серед дітей та учнівської молоді. Постійно оновлюється банк даних деструктивних сімей; учнів, які перебувають на внутрішньошкільному обліку, обліку в Службі у справах дітей, щоквартально аналізується стан злочинності та правопорушень, результати якого обговорюються на радах профілактики, нарадах класних керівників. На засідання ради профілактики закладу запрошуються представники ювенальної превенції, батьківська громадськість.

III. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти

Ефективність освітнього процесу значною мірою залежить від рівня підготовки педагогічних кадрів, налаштованих на активну професійно-компетентну та інноваційно-творчу роботу. Освітній рівень педагогічних працівників закладу дозволяє реалізовувати державну політику в галузі освіти у повному обсязі. Педагогічний колектив має високий фаховий рівень і складає 68 осіб, з них 63 % мають вищу та першу кваліфікаційні категорії, 25 % педагогам присвоєно педагогічні звання «учитель-методист» та «старший учитель». Усі педагоги мають вищу фахову освіту, 47 % педагогічного колективу - це молодь. Середній вік педагогічного колективу 36 років. Двадцять дев'ять педагогічних працівників має другу вищу педагогічну освіту. Зростає кількість педагогів, які мають стаж роботи понад 20 років. При наявності вакансій відбувається працевлаштування випускників вищих педагогічних закладів. 25 педагогічних працівників, що складає 43%, закінчили магістратуру, серед них 5 членів адміністрації.

Щороку у травні місяці адміністрація закладу попереджає педагогічних працівників про попереднє педагогічне навантаженням на наступний навчальний рік та зміну істотних умов праці. Так, наказом по закладу у травні 2022 року всі педагоги ознайомлені з попереднім навантаженням на 2021/2022 навчальний рік, а 9 педагогічним працівникам, що становить 7 %, попереджено про зміну істотних умов праці.

У 2021/2022 навчальному році педагогічний колектив працював над єдиною науково-методичною проблемою закладу «Формування творчої, успішної, патріотичної особистості шляхом організації рівного доступу до якісної освіти, використання інноваційних педагогічних технологій в умовах педагогіки партнерства».

У сьогоденному світі Нова українська школа провідне місце відводить учителям нової формації: успішним, вмотивованим, компетентним, кваліфікованим. Учителям, які виконують в освітньому процесі ролі

наставника, фасилітатора, консультанта, менеджера, модератора, коуча. Вони самостійно і творчо здобувають інформацію, організують дитиноцентрований процес. Отже, закладають надійне підґрунтя для навчання впродовж життя з метою особистісної реалізації.

Становлення сучасного вчителя відбувається в закладі через систему методичної роботи, яка здійснювалась згідно з планом роботи закладу, відповідно до структури, затвердженої методичною радою, через колективну, групову, індивідуальну форми організації діяльності. Керівництво методичною роботою в закладі покладено на методичну раду, до складу якої входили заступники директора з навчально-виховної роботи, голови професійних спільнот, досвідчені вчителі-предметники закладу освіти.

Члени методичної ради брали участь у підготовці та проведенні педагогічних рад, методичних заходів. З метою зростання фахової майстерності вчителів, підвищення професійного рівня молодих спеціалістів, творчого вирішення педагогічних завдань і проблем закладу, скоординованості дій вчителів-предметників була організована робота професійних спільнот :

- вчителів суспільно-гуманітарного циклу (керівник Юдицька Л.М.);
- вчителів предметів математично-природничого циклу (керівник Діденко Н.Л.);
- вчителів початкових класів (керівник Дещенко Л.Г.);
- вчителів предметів естетичного циклу та фізичної культури (керівник Шломенко В.І.);
- асистентів вчителя (керівник Кузьменко В.А.);
- класних керівників 5- 11 -х класів (керівник Бондаренко С.М.);
- методичний осередок вчителів спеціальних класів (керівник Бенькалович О.М.);
- методичний актив дошкільного підрозділу (керівник Никонець Л.О.).

Педагогічні працівники закладу в серпні розпочали 2021/2022 навчальний рік з вивчення нормативних документів, методичних рекомендацій та планування. У минулому навчальному році вчителі-предметники розробили шаблони тематично-календарних планів у відповідності до змісту освітньої програми. Одним з основних завдань закладу є формування ключових компетентностей здобувачів освіти. Педагоги закладу здійснювали цей процес через застосування інноваційних педагогічних технологій.

Учитель, який іде в ногу з часом, здатний зрозуміти сучасних учнів і бути їм цікавим. З цією метою педагоги постійно удосконалюють цифрову грамотність, створюють та використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, вебсайти, блоги тощо), застосовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі.

Запорукою ефективності освітнього процесу було і залишається підвищення професійного рівня педагогів. Протягом року вчителі закладу підвищували свій кваліфікаційний рівень шляхом самоосвіти, участі у роботі шкільних, загальноміських та обласних семінарів, навчання на курсах

післядипломної освіти, а також під час атестації. Протягом навчального року підвищили кваліфікацію 100% педагогічних працівників закладу освіти, що складає 137 % від запланованого.

У поточному навчальному році атестовано 12 педагогічних працівників (7 педагогічних працівників дошкільного підрозділу, 5 шкільного підрозділу), що складає 20% від загальної кількості. Педагогічні працівники, що проходили атестаційний процес, взяли активну участь у проведенні «Тижня педагогічної майстерності», під час якого могли демонструвати свої надбання під час проведення показових уроків. Відбулися творчі звіти педагогів на засіданнях педагогічної ради, де вони презентували власні портфоліо.

Під керівництвом заступника директора з навчально-виховної роботи Друшляка А.М. у закладі в 2021/2022 навчальному році працювала «Школа молодого вчителя», завдання якої - надання необхідної методичної допомоги молодим педагогам Онісімчук Л.О, Чижиченко І.А., Приймаченко В.О., Ткачова Д.В., в оволодінні методикою викладання навчальних предметів, розвитку вмінь використовувати у роботі досягнення сучасної психолого-педагогічної науки. З метою надання методичної допомоги малодосвідченим учителям закладу у подоланні труднощів, які виникають під час освітнього процесу, у закладі працювала «Школа взаємонавчання» (керівник Охріменко В.О.), робота якої була спрямована на розвиток професійної компетентності, творчих здібностей малодосвідчених педагогів. Крім того, у роботі із молодими та малодосвідченими педагогами в закладі використовується наставництво, робота у професійних спільнотах вчителів.

Вчителі закладу були залучені до методичних заходів, проведених на рівні міста, області, України через членство в журі, участь у творчих лабораторіях, виступи на семінарах тощо.

Залучення педагогів закладу до методичних заходів, проведених на рівні міста, області, України (членство в журі, участь у творчих лабораторіях, виступи на семінарах тощо):

Таблиця 8

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові працівника	Назва методичного заходу	Рівень (міський, регіональний, міжнародний)	Формат участі
1	Охріменко В.О.	Всеукраїнська олімпіада з інформатики	міський	Член журі
2	Роденко С.В.	Всеукраїнська олімпіади з історії	міський, регіональний	Членство в журі
3	Роденко С.В.	Всеукраїнська олімпіада з правознавства	Міський	Член журі
4	Друшляк А.М.	Всеукраїнська олімпіада з правознавства	Міський	Член робочої групи
5	Друшляк А.М.	Всеукраїнська олімпіади з історії	Міський	Член робочої груп
6	Глова О.А.	Всеукраїнська олімпіада з хімії	Міський	Член робочої групи

7	Рогачова Г.М.	Всеукраїнська олімпіада з української мови	Міський	Член журі
8	Юдицька Л.М.	Всеукраїнська олімпіада з української мови	міський	Член журі

Оприлюднення власних педагогічних ідей — показник професійного зростання вчителя. Серед педагогів закладу набула популярності така форма поширення власного досвіду, як розміщення власних методичних доробок на сайтах електронних видань.

Публікації педагогічних працівників

Таблиця 9

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові працівника, який має публікацію	Назва публікації	Де надруковано (повна назва та рік видання, сторінка тощо).
1	Рогачова Г.М.	Мовний водограй.	Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25.11.2021) (за загальною редакцією С.М.Грицяя). Суми: НВВ КЗ СОШПО, 2021
2	Дещенко Л.Г.	«Навчатися легко й цікаво»	Всеосвіта https://vseosvita.ua/library/navcatisa-legko-i-cikavo-497289.htm
3	Дещенко Л.Г.	«Матеріали самоаналізу уроків математика та українська мова»	Всеосвіта https://vseosvita.ua/library/samoanaliz-urokiv-matematika-ta-ukrainska-mova-493192.html
4	Дещенко Л.Г.	Індивідуальні картки з математики 2 клас ЗПР.	Всеосвіта https://vseosvita.ua/library/kartki-dla-individualnoi-roboti-436650.html
5	Позняк О.С.	Генезис поняття «інклюзивне освітнє середовище».	Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Суми, 2021 № 9 (113)
6	Позняк О.С.	«Організація та впровадження інклюзивного навчання в закладі загальної середньої освіти» Методичні рекомендації	Суми.-2021.-47 с.
7	Позняк О.С.	Організаційні особливості створення інклюзивного освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти.	Неперервна освіта: актуальні дискурси: колективна монографія / Ужгород, 2021.

8	Позняк О.С.	Збірник матеріалів «Формування творчої, успішної, патріотичної особистості шляхом рівного доступу до якісної освіти, використання інноваційних педагогічних технологій в умовах педагогіки партнерства» (за підсумками реалізації I-го етапу науково-методичної проблеми закладу освіти)	Суми.-2021.-54 с.
---	-------------	--	-------------------

У 2021/2022 навчальному році вчитель історії та правознавства Друшляк А.М. прийняв участь у I етапі Всеукраїнського конкурсі «Учитель року - 2022» (номінація «Правознавство»).

У 2021/2022 навчальному році активно продовжив роботу сайт школи (координатори Бенькалович О.М., Друшляк А.М.), на який педагоги подавали інформацію про проведені заходи та інші події.

Заклад загальної середньої освіти забезпечений висококваліфікованими кадрами, для яких характерний постійний професійний ріст. Педагогічний колектив закладу освіти розпочав брати участь у конференціях:

Таблиця 10

№ з/п	Назва конференції, дата проведення	Рівень (міський, регіональний, міжнародний)	Прізвище, ім'я, по батькові працівника; формат участі
1.	«Трансформації в освіті: виклики і перспективи»	Міжнародний	Глова О.А.. (слухач)
2.	«Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи»	Всеукраїнська	Рогачова Г.М. (учасник)
3.	«Діти з порушенням зору: від задатків до обдарованості. Розвиток дитини в умовах війни»	Всеукраїнський	Позняк О.М. (учасник)

В закладі працює психологічна служба, до складу якої входить практичний психолог та соціальний педагог, що становить 100 % від потреби закладу. Протягом 2021\2022 навчального року здійснювався психолого-педагогічний супровід дітей закладу на різних етапах розвитку, проводилися психолого-педагогічні консилиуми в дошкільних групах, 1, 4, 5, 8, 10 класах, що об'єднували зусилля всіх суб'єктів освітнього процесу задля створення умов для успішного навчання й повноцінного розвитку дітей різних вікових груп, учнів 1-11 класів, дітей з особливими освітніми потребами тощо. За результатами діагностичного визначення рівня адаптації дітей до умов навчання були сформовані корекційно-розвивальні групи. Практичний психолог закладу проводить та надає індивідуальні консультації батькам, педагогам та дітям, рекомендації щодо виховання, поведінки, підвищення

мотивації дітей до навчання; проводить психологічний супровід сімей, які звернулися за допомогою. Психологом проводиться профілактична робота заняття для дітей з елементами тренінгу щодо формування здорового способу життя, правового виховання, профілактична робота щодо профілактики булінгу, протидії торгівлі людьми і насильства в сім'ї.

Протягом 2021/2022 навчального року з випускниками шкільного підрозділу проводилася активна профорієнтаційна робота. Заклад освіти співпрацює з всіма вищими навчальними закладами міста - СНАУ, СДУ, СДПУ ім. А.С. Макаренка, СФ ХНУВС; закладами професійно-технічної освіти. Випускникам та їх батькам надавалися консультації, організовувалися онлайн екскурсії та спільні профорієнтаційні заходи. За підсумками проведеної профорієнтаційної роботи та співбесід із батьками та учнями більшість випускників 9-го класу продовжать навчання – в 10 класі закладу або (за наявності заяви батьків) в інших закладах освіти міста.

На базі закладу освіти забезпечено проходження педагогічної практики студентами СДПУ ім. А.С. Макаренко. При наявності вакансій, випускники СДПУ ім. А.С. Макаренко запрошуються на роботу.

Під керівництвом соціального педагога у закладі проводиться соціальна робота, спрямована на захист прав дітей пільгових категорій. Велася робота щодо виявлення та обліку соціального захисту дітей: дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування та інших категорій дітей. Навчальний заклад працює в тісній співпраці із соціальними службами міста. Оформлено соціальний паспорт закладу, оновлено банк даних дітей всіх пільгових категорій, проведено ряд виховних заходів до Міжнародного дня інвалідів, Міжнародного дня захисту дітей.

IV. Управлінські процеси закладу освіти

Протягом 2021/2022 навчального року діяльність педагогічного колективу закладу спрямовувалася на реалізацію річного плану і стратегію розвитку закладу. Керівництво закладу вживало заходів для створення належних умов діяльності (зокрема, вивчало стан матеріально-технічної бази, планувало її розвиток, зверталось з відповідними клопотаннями до засновника). У закладі освіти забезпечувався доступ учасників освітнього процесу, представників місцевої громади до спілкування із керівництвом (особистий прийом, звернення, використання сучасних засобів комунікації). Керівництво закладу вчасно розглядало звернення учасників освітнього процесу та вживало відповідних заходів реагування. Протягом 2021/2022 навчального року велися журнали прийому громадян. Членами адміністрації розглянуто 18 звернень громадян (з них 6 звернень до директора закладу (усна форма)).

Заклад освіти забезпечував змістовне наповнення та вчасне оновлення інформаційних ресурсів закладу (інформаційні стенди, сайт закладу освіти, сторінка у соціальних мережах)

Керівництво закладу освіти застосовувало заходи матеріального та морального заохочення до педагогічних працівників з метою підвищення

якості освітньої діяльності, а також забезпечувало реалізацію заходів щодо формування академічної доброчесності, протидіяло фактам її порушення.

Крім того, було забезпечено проведення освітніх та інформаційних заходів, спрямованих на формування в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

V. Робота дошкільного підрозділу

Освітня робота дошкільного підрозділу закладу здійснювалася відповідно до нормативних документів та законодавчих актів України: Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», Базового компоненту дошкільної освіти, указів Президента України та спрямована на розвиток і формування різносторонньої розвиненої особистості дитини. На 01.09.2021 н.р. в дошкільному підрозділі виховувалося 90 дітей у 4 групах, із них 3 інклюзивні групи, 6 дітей з особливими освітніми потребами. На кінець навчального року 94 дитини у 4 групах, із них 6 дітей з особливими освітніми потребами. Групи комплектувалися за віковими ознаками:

- 18 дітей раннього віку – 1 група (інклюзивна);
- 22 дитини молодшого дошкільного віку – 1 група (інклюзивна);
- 24 дітей групи середнього дошкільного віку 1 група ;
- 30 дітей старшого дошкільного віку – 1 група (інклюзивна).

Режим перебування дітей у дошкільному підрозділі:

- 3 групи працювали за 10,5-годинним режимом перебування дітей;
- 1 група працювала за 12-годинним режимом перебування дітей.

У дошкільному підрозділі працює 8 вихователів, музичний керівник, інструктор з фізичної культури та 3 асистента вихователя, для яких постійно проводяться майстер-класи, консультації, семінари, спрямовані на підвищення їх методичної допомоги, що сприяє зростанню якості освітнього процесу.

За результатами атестації 2021/2022 н.р. 6 педагогічним працівникам дошкільного підрозділу присвоєно кваліфікаційні категорії: вихователям Головань Н.О., Сові М.Л., Кравченко Н.О. -«спеціаліст першої категорії»; Дейнекі О.В., Криводуд С.В. - «спеціаліст другої категорії», музичному керівнику Карпенко С.А. присвоєно 10 тарифний розряд.

Освітньо-виховний процес у дошкільному підрозділі здійснюється відповідно вимог Базового компоненту дошкільної освіти в Україні, за Програмою розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі»:

- реалізація базового компоненту дошкільної освіти щодо національної свідомості дошкільників;
- інтерактивні технології розвитку мовлення дітей дошкільного віку;
- використання методу наочного моделювання для підвищення мовленнєвої активності дітей;
- мнемотехніка для дошкільнят: основні принципи та прийоми.

Вихователі планують роботу за блочно-тематичним принципом та орієнтовним розподілом занять, враховуючи пріоритетні завдання закладу на

навчальний рік. У своїй діяльності педагоги керуються сучасними вимогами у навчанні та вихованні дітей дошкільного віку, інструктивно-методичними рекомендаціями, фаховою методичною літературою. Результати своєї діяльності педагоги презентують через відкриті заходи, майстер-класи, на сторінках веб-сайту закладу, у фахових виданнях. Протягом 2021/2022 навчального року адміністрацією закладу здійснювався внутрішній моніторинг компетенцій дітей старшого дошкільного віку та проводиться діагностика дітей молодшого та раннього дошкільного віку. Педагогічний колектив дошкільного підрозділу прагне бути в авангарді сучасних освітніх тенденцій, тому є учасниками та слухачами вебінарів, тренінгів, науково-методичних конференцій різного рівня.

Головною метою дошкільного підрозділу закладу є забезпечення реалізації права дітей території обслуговування на здобуття дошкільної освіти, задоволення потреб у психолого-педагогічному супроводі, догляді та оздоровленні дітей, створенні умов для їх фізичного, розумового і духовного розвитку.

Діяльність дошкільного підрозділу закладу освіти спрямована на реалізацію основних завдань:

- вдосконалення змісту дошкільної освіти засобами інноваційних технологій, інтегративного підходу до організації життєдіяльності дітей;
- впровадження сучасних підходів, форм та методів роботи з педагогами та дітьми згідно вимог Базового компоненту дошкільної освіти;
- здійснення роботи щодо формування здоров'язберігаючої компетентності дітей дошкільного віку шляхом активізації рухового режиму та забезпечення знань, умінь та навичок про здоровий спосіб життя;
- активізація роботи з мовленнєвого розвитку дітей раннього та дошкільного віку шляхом використання інтерактивних методів та технологій;
- підготовка дітей до школи.

В дошкільному підрозділі закладу у 2021/2022 навчальному році продовжено впровадження інклюзивного навчання - працювало 3 інклюзивні дошкільні групи, у яких виховувалося 6 дітей з особливими освітніми потребами. Педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами забезпечували 3 асистенти вихователя, практичний психолог, фахівці, які проводили корекційно-розвиткові заняття.

В освітньому процесі дошкільного підрозділу використовуються інноваційні педагогічні технології: елементи методики М. Монтесорі у групі раннього віку, інформаційно-комп'ютерних технологій у всіх дошкільних групах, навчання раннього читання за методикою М. Зайцева у старшій дошкільній групі, технологія ефективного засвоєння інформації А.Г. Чепурного «Мнемотехніка» у середній дошкільній групі, педагогічна спадщина В. Сухомлинського, програма соціально-фінансової освіти «AFLATOT» у групі молодшого дошкільного віку, технологія розв'язання винахідницьких завдань середній та старшій дошкільних групах, що дозволяє зробити освітній процес привабливим для дітей, змістовним, поєднати здобуття знань із грою.

Педагогічні працівники дошкільного підрозділу є:

- учасниками міжнародного освітнього семінару з організації інклюзивної освіти “АВА - терапія, питання- відповіді”;
- слухачами тренінгів, наукових конференцій;
- учасниками вебінарів на порталах “Всеосвіта”, MCFR Освіта та інші.

В умовах пандемії та військового стану дошкільного підрозділу, виконуючи розпорядження уряду України, місцевої влади, перейшло на дистанційну форму роботи.

З метою забезпечення освітньої та просвітницької діяльності дошкільного підрозділу педагогічний колектив був ознайомлений з рекомендаціями МОН України щодо організації дистанційної форми навчання в період карантину в онлайн-режимі, консультації щодо дистанційної форми роботи. Вихователем-методистом Будняк О. М. проведено онлайн-конференцію «Особливості освітньо-виховного процесу в дистанційній формі».

Цілеспрямована робота велася педагогічним колективом з підготовки старших дошкільників до школи. До школи у 2022 році підуть 30 дітей.

Узагальнивши результати освітньо-виховного процесу слід зазначити, що робота з реалізації завдань Базового компоненту дошкільної освіти та Програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» педагогічним колективом велась чітко і цілеспрямовано, виповнена у повному обсязі.

В дошкільному підрозділі забезпечено співпрацю з родинами вихованців. Батьки є активними учасниками акцій, екскурсій, конкурсів, Тижнів здоров'я, Днів відкритих дверей. В умовах карантинних обмежень та на період дії воєнного стану у дошкільному підрозділі було організовано дистанційні форми роботи на платформі Google Classroom, організовано консультування батьків. Для здійснення освітнього процесу з дітьми в дошкільному підрозділі навчального закладу створено відповідні умови: обладнано музичну залу, 4 групових приміщення, медичний кабінет, які оснащено сучасними дитячими меблями, ігровим обладнанням, засобами навчання, підрозділ підключено до мережі інтернет, проведено ремонт та обладнано спортивну залу. Для забезпечення системного підходу до реалізації завдань дошкільної освіти з 2020 року функціонує методичний кабінет, який є науково-методичним осередком для педагогів та батьків. Педагоги дошкільного закладу мають вільний доступ для користування методичними матеріалами та можливість задовольняти свої потреби у професійному самовираженні й самореалізації, саморозвитку та самовдосконаленні. Територія дошкільного підрозділу огорожена, озеленена та зонована для організації розвивального та ігрового простору дошкільних груп, наявний сучасний дитячий майданчик, 3 павільйони, малі архітектурні форми тощо.

Рівний доступ кожної дитини мікрорайону Добровільний до якісної дошкільної та загальної середньої освіти – ключове завдання сьогодення для КУ СНВК № 16 СМР. Зараз у закладі освіти отримують освітні послуги 480 дітей, що відповідає проектній потужності закладу. Згідно оптимізованої

мережі у 2022-2023 навчальному році планується відкриття 19 класів у шкільному підрозділі та 4 дошкільних груп.

Завдання, заплановані річним планом роботи КУ Сумського НВК № 16 на 2021-2022 навчальний рік, в основному, виконані. Ніхто з працівників закладу та дітей не залишаються поза моєї уваги. Протягом 2021-2022 навчального року усі звернення до мене, як до керівника закладу, батьків та громадськості розглядалися вчасно та приймалися рішення колегіально.

Надалі планую працювати над створенням рівних умов доступу до якісної освіти для всіх дітей території обслуговування, підвищенням іміджу закладу освіти, поповненням матеріально-технічної та навчально-методичної бази закладу, покращенням умов освітнього середовища для підвищення рівня освітньої діяльності, взаємодією із батьками, громадськістю мікрорайону, місцевим самоврядуванням.